

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΤΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ
20ου ΑΙΩΝΑ»**

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ:
Κ. ΚΟΥΡΚΟΥΤΑ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ:
ΖΑΜΠΑ ΕΥΓΕΝΙΑ
ΖΟΡΜΠΑ ΜΑΡΙΑ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2007

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ο όρος ατύχημα ετυμολογικά προέρχεται από το ρήμα ατυχέω-ω (από το α στερ. + τύχη). Ατύχημα σημαίνει το δυσάρεστο γεγονός που οφείλεται σε κακή τύχη. Οφείλεται να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στον όρο ατύχημα μιας και παρουσιάζει άμεσο ενδιαφέρον για τους ανθρώπους, αφού σχετίζεται με την προστασία της ζωής και της σωματικής ακεραιότητάς τους.[12]

Θα μπορούσε να λεχθεί ότι:

«Η ζωή είναι μια περιπέτεια, όπου τίποτε δεν είναι στατικό ... Η όλη διαδικασία της επιβίωσης δεν αποτελεί τίποτ' άλλο παρά μια συνεχή αλληλοεξάρτηση μεταξύ του ατόμου και του περιβάλλοντός του, που πολλές φορές παίρνει τη μορφή της βιοπάλης, για να καταλήξει στο ατύχημα ή την ασθένεια ... Η πλήρης και διαρκής απελευθέρωση από το ατύχημα ή την ξαφνική ασθένεια δεν είναι τίποτ' άλλο παρά ένα όνειρο».[9]

Rene J. Dubos

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ως γνωστόν τα ατυχήματα είναι συνοδοιπόροι της ανθρωπότητας. Ο άνθρωπος από την πρώτη στιγμή της ύπαρξής του, στην προσπάθειά του να επιβιώσει μέσα σ' ένα άγνωστο και δύσκολο γι' αυτόν περιβάλλον, πολύ συχνά υπέστη διαφόρων ειδών ατυχήματα των οποίων άλλοτε υπήρξε νικητής και άλλοτε ηττημένος, πληρώνοντάς τα ακόμη και με την ίδια του τη ζωή.[10]

Με την προσπάθεια του δε να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις των ατυχημάτων στην υγεία του και να μπορεί να αντεπεξέλθει σε αυτή, κατάφερε να συμβάλλει στην ανάπτυξη της πρωτογενούς νοσηλευτικής φροντίδας.[8]

Παρόλ' αυτά τα ατυχήματα ακόμη και σε νέες μορφές συνέχισαν σ' όλη τη διαδρομή του ανθρώπινου γένους στη γη, να συμπορεύονται με τους ανθρώπους, γεγονός που εφιστά συνεχή επαγρύπνηση και ετοιμότητα για αντιμετώπιση αυτών και των επιπτώσεών τους, από τους ανθρώπους. Έτσι και η παρούσα εργασία, με τη μελέτη των ατυχημάτων σε συγκεκριμένη εποχή (2^η δεκαετία του 20^{ου} μ.Χ. αιώνα) και περιοχή (Θεσσαλονίκης), αποσκοπεί να συμβάλλει στην κατανόηση της προαγωγής των ατυχημάτων και της αντιμετώπισης των επιπτώσεών τους στους ανθρώπους.

Σημειωτέον ότι πρόκειται για ιστορική έρευνα, όπου στην παρούσα εργασία, έγινε κριτική ανάλυση και επεξεργασία πηγών και πρωτογενών δημοσιεύσεων, όπως εφημερίδες της εποχής, άρθρων, αρχείων και κειμένων.

Οι πηγές της έρευνας ήταν το Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας (IAM), η Ένωση Συντακτών Εφημερίδων Θεσσαλονίκης και η Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης. Από το Ιστορικό Αρχείο Μακεδονίας χρησιμοποιήθηκαν ως πηγή τα αρχεία της Ανωτέρας Διοίκησης Χωροφυλακής Δυτικής Θεσσαλονίκης. Από την Ένωση Συντακτών

Εφημερίδων Θεσσαλονίκης έγινε καταγραφή ατυχημάτων από τις εφημερίδες «Το φως» και «Ο Ταχυδρόμος» και τέλος από τη Δημοτική Βιβλιοθήκη πηγή αποτέλεσε η «Εφημερίς των Βαλκανίων».

Επιπλέον ως ερευνητικό εργαλείο χρησιμοποιήθηκε η «συνέντευξη με το προσωπικό του τμήματος Ιστορικού Αρχείου Μακεδονίας και της Ένωσης Συντακτών Εφημερίδων Θεσσαλονίκης». Για την καλύτερη δε εμπέδωση και αξιοποίηση των πληροφοριών χρησιμοποιήθηκαν τόσο ανοικτές όσο και κλειστές ερωτήσεις.

Τα κατά περίπτωση ατυχήματα καταγράφηκαν ξεχωριστά για τους **άνδρες, τις γυναίκες, τα αγόρια και τα κορίτσια**. Ομαδοποιήθηκαν ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε i) **ελαφρά**, ii) **σοβαρά**, iii) **θανατηφόρα** και με την **αιτιολογία** τους σε:

- i. ατυχήματα σιδηροδρομικά – τροchioδρομικά
- ii. ατυχήματα αυτοκινητιστικά
- iii. ατυχήματα εργατικά
- iv. ατυχήματα από πυρκαγιές
- v. ατυχήματα από πτώσεις
- vi. ατυχήματα από πνιγμούς
- vii. ατυχήματα από άλλες αιτίες

Τέλος παρουσιάζονται συγκεντρωτικοί πίνακες με όλα τα αποτελέσματα που καταγράφηκαν και επεξεργάστηκαν με το λογισμικό UNICROSOFT EXCEL.

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ – ΜΟΡΦΕΣ

Ατύχημα, όπως ειπώθηκε, ορίζεται κάθε τυχαίο συμβάν που επιφέρει βλάβη ή ζημία. Παρακάτω αναφέρονται μορφές των ατυχημάτων.[1]

Η πρώτη διεθνής Συνδιάσκεψη των στατιστικών εργασίας που έγινε από το Διεθνές Γραφείο Εργασίας (ΔΓΕ) το 1923 συνιστούσε να κατατάσσονται τα ατυχήματα σύμφωνα με τα αίτια κατά τον ακόλουθο τρόπο:

- 1) Μηχανές
  - α) Κινητήρες
  - β) Όργανα μεταδόσεως κινήσεως
  - γ) Ανυψωτικά μηχανήματα
  - δ) Μηχανογραφικά εργαλεία
- 2) Τροχαία
  - α) Σιδηροδρομικά
  - β) Αεροπορικά
  - γ) Θαλάσσης
- 3) Εκρήξεις, πυρκαγιές
- 4) Τοξικές, καυστικές και διαβρωτικές ύλες
- 5) Ηλεκτρισμός
- 6) Εργατικά
- 7) Βάδισμα πάνω σε επικίνδυνα αντικείμενα
- 8) Πτώσεις αντικειμένων
- 9) Κατολισθήσεις
- 10) Διακίνηση υλικού χωρίς μηχανικά όργανα
- 11) Εργαλεία χείρας
- 12) Ζώα
- 13) Διάφορα αίτια

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στα τροχαία ατυχήματα α) σιδηροδρομικά, β) αεροπορικά ατυχήματα, γ) ατυχήματα θαλάσσης και στα εργατικά ατυχήματα που έχουν πρωταρχικό ρόλο στην παρούσα εργασία και είναι θανατηφόρα.

α) Αυτοκινητιστικά ατυχήματα

Τα τροχαία ατυχήματα αποτελούσαν και συνεχίζουν να αποτελούν την κύρια αιτία θανάτου νέων και ηλικιωμένων.

Οι συχνότερες αιτίες θανάτου στα τροχαία ατυχήματα είναι οι κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και τα πολλαπλά κατάγματα. Ανάλογες βλάβες ανευρίσκονται μεταξύ των επιζώντων και προκαλούν προσωρινή ή μόνιμη αναπηρία. Τα γενικά αίτια των τροχαίων ατυχημάτων είναι τα εξής:

1. Η υπερβολική ταχύτητα
2. Η μη τήρηση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας
3. Η κακή κατασκευή, συντήρηση και φωτισμός των δρόμων
4. Η ελλιπής ή κακή σηματοδότηση των δρόμων
5. Η κακή συντήρηση του οχήματος
6. Αυξημένος φόρτος της οδικής κυκλοφορίας
7. Η μη χρήση ζωνών ασφαλείας

β) Σιδηροδρομικά ατυχήματα

Αν και είναι δύσκολο να γίνουν ακριβείς συγκρίσεις, οι μεταφορές με το σιδηροδρομικό δίκτυο φαίνεται να είναι ασφαλέστερες από ότι είναι οι μεταφορές με το οδικό δίκτυο. Οι κυριότερες αιτίες σιδηροδρομικών ατυχημάτων είναι οι εξής:

1. Κακή συντήρηση του σιδηροδρομικού δικτύου, που μπορεί να οδηγήσει σε εκτροχιασμό.

2. Παραβίαση κανόνων κυκλοφορίας που μπορεί να οδηγήσει σε συγκρούσεις τρένων.
3. Αμέλεια των αμαξοδηγών.[11]

γ) Αεροπορικά ατυχήματα

Η μεταφορά ανθρώπων και υλικών με τα αεροπορικά μέσα θεωρείται η ασφαλέστερη από όλες. Η σχετική ασφάλεια των αεροπορικών ταξιδιών αποδίδεται στην προσεκτική εκπαίδευση των πιλότων και στην επιμελή συντήρηση των αεροσκαφών. Οι κύριες αιτίες θανάτου που οφείλονται στα αεροπορικά ατυχήματα είναι η πυρκαγιά και η επιβράδυνση του αεροσκάφους. Στην Ελλάδα ο αριθμός των αεροπορικών ατυχημάτων τόσο στη διαδικασία προσγείωσης – απογείωσης όσο και κατά τη διάρκεια των πτήσεων είναι πολύ χαμηλός.

δ) Ατυχήματα θαλάσσης

Τα ατυχήματα θαλάσσης έχουν αυξημένη πιθανότητα να συμβούν στις ελληνικές θάλασσες. Η πυκνή ναυσιπλοΐα, η καθημερινή διέλευση δεκάδων εμπορικών και πετρελαιοφόρων πλοίων, οι σπάνιες αλλά ιδιαίτερα επικίνδυνες θύελλες των ελληνικών θαλασσών, εγκυμονούν κινδύνους ατυχημάτων και απαιτούν συνεχή ετοιμότητα για την αντιμετώπισή τους.

δ) Εργατικά ατυχήματα

Η έννοια του εργατικού ατυχήματος (άρθρο 1 κωδικοποιημένου Νόμου 551 (1914) είναι:

«Ατύχημα σύμφωνα με την εργατική νομοθεσία είναι αυτό που επέρχεται από βίαιο συμβάν σε εργάτη ή υπάλληλο κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή εξαιτίας της εάν από αυτό προκλήθηκε στον μισθωτό ανικανότητα για εργασία που διαρκεί περισσότερο από τέσσερις μέρες».

Τα περισσότερα εργατικά ατυχήματα προκαλούνται από ανθρώπινα σφάλματα. Σε παγκόσμια κλίμακα έχει υπολογισθεί ότι το 88% των ατυχημάτων οφείλονται σε ανθρώπινα σφάλματα, το 10% σε απρόβλεπτους φυσικούς κινδύνους και τα 2% σε φυσικά φαινόμενα.

Τα αίτια των εργατικών ατυχημάτων οφείλονται:

1. Έλλειψη τάξης και καθαριότητας μπορεί να προκαλέσει τραυματισμούς από πτώση των εργαζομένων όταν σκοντάφτουν στα διάφορα αντικείμενα.
2. Όταν δεν παρέχονται ατομικά μέσα προστασίας στους εργαζόμενους (γυαλιά, κράνος κλπ).
3. Μη καλά στερεωμένα ή στοιβαγμένα υλικά μπορούν να πέσουν και να καταπλακώσουν έναν εργαζόμενο.
4. Διακίνηση υλικού χωρίς μηχανικά όργανα.
5. Εκρήξεις, και πυρκαγιές, ηλεκτρισμός, τοξικές, καυστικές ουσίες, είναι μερικές ακόμη αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων. Φυσικοί παράγοντες: θόρυβος, δονήσεις, ακτινοβολία, ακατάλληλος ή ανεπαρκής φωτισμός, πολύ υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες, υψηλή υγρασία, μπορούν να προκαλέσουν ατύχημα ή ασθένεια.
6. Οι αστεϊσμοί στους χώρους εργασίας αυξάνουν το ποσοστό απροσεξίας και λάθους.
7. Έγνοιες, θλίψη, κακή κατάσταση υγείας, αφηρημάδα, βιασύνη, κακή διάθεση, υπερδιέγερση, μέθη ή σε οποιαδήποτε άλλη ιδιαίτερη φυσιολογική ή ψυχική κατάσταση μπορεί να τον κάνει να ενεργήσει λανθασμένα ή επικίνδυνα.
8. Επικίνδυνες ενέργειες του εργαζομένου, γιατί ή δεν ήξερε τις ασφαλείς διαδικασίες ή τις ήξερε αλλά δεν τις ακολούθησε.[1,2,3]

ΕΤΗ 1912 – 1913

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά σε μορφές ατυχημάτων που εμφανίστηκαν στις αρχές του 20ου αιώνα και παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας αναλυτικά για κάθε χρονική περίοδο από το 1912 μέχρι το 1920.

Η έρευνα επικεντρώνεται στη Θεσσαλονίκη με πληθυσμό τότε 157.889 κατοίκους από τους οποίους οι 39.956 ήταν Έλληνες, οι 45.867 Οθωμανοί, οι 61.439 Εβραίοι, οι 6.263 Βούλγαροι και οι υπόλοιποι 4.363 από διάφορες εθνικότητες. Η Θεσσαλονίκη που είχε το «προνόμιο» τότε από τουρκοκρατούμενη πόλη να απελευθερωθεί και να ενταχθεί στον κορμό της υπόλοιπης Ελλάδας, ήταν πόλη τριών εθνικοτήτων (Έλληνες, Οθωμανοί, Εβραίοι). Κάθε κοινότητα – εθνότητα είχε τα δικά της σχολεία με ιδιαίτερα εκπαιδευτικά προγράμματα και φρόντιζε για τη λειτουργία και συντήρησή τους ενισχύοντας τα οικονομικά. Ακόμα, για κάθε εθνότητα κυκλοφορούσαν χωριστές εφημερίδες στη γλώσσα της καθεμιάς, υπήρχαν χωριστά τυπογραφεία και εκδίδονταν διαφορετικά βιβλία. Υπήρχαν χωριστές πολιτιστικές και άλλες οργανώσεις.[14,18,19]

Είναι αναγκαίο να τονιστεί ότι εκείνη τη χρονική περίοδο λόγω της νέας υπάρχουσας πολιτικής κατάστασης στη Θεσσαλονίκη και την αναδιοργάνωση των δημόσιων υπηρεσιών στη νέα σύγχρονη για την εποχή ελληνική πραγματικότητα, δεν υπάρχουν στοιχεία για τα έτη 1912 και 1913 χωρίς αυτό να αλλοιώνει τα αποτελέσματα της έρευνας, μιας και βρέθηκαν πηγές και γνήσιες πληροφορίες που αντικατοπτρίζουν την πλήρη τότε εικόνα της κοινωνικής, πολιτιστικής, πολιτικής και οικονομικής δομής της πόλης.[3,7,13]

ΕΤΟΣ 1914

Κατά το έτος 1914 όσον αφορά τα ατυχήματα που καταγράφηκαν από τις πηγές αυτές ήταν σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά, αυτοκινητιστικά, εργατικά, πυρκαγιές, πτώσεις, πνιγμοί και άλλα αίτια. Συγκεκριμένα όπως φαίνεται και στον Πίνακα 1, στο σύνολο τα σιδηροδρομικά ανέρχονται σε 32,5%, τα αυτοκινητιστικά σε 15%, τα εργατικά σε 25%, οι πυρκαγιές σε 5%, οι πτώσεις σε 0%, οι πνιγμοί σε 25% και τα άλλα αίτια σε 20%. Από αυτά τα ελαφρά ήταν 10% ενώ τα σοβαρά και θανάσιμα ήταν 45% όπως φαίνεται και στον Πίνακα 2.

Από τα 13 (δεκατρία) σιδηροδρομικά όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, τα 9 (εννέα) αφορούσαν άνδρες, το 1 (ένα) μια γυναίκα, τα 3 (τρία) αγόρια και το 1 (ένα) κορίτσι. Επίσης 10 (δέκα) ατυχήματα ήταν σοβαρά, τα 2 (δύο) ελαφρά και 1 (ένα) θανατηφόρο. Από τα 6 (έξι) αυτοκινητιστικά, τα 3 (τρία) αφορούσαν άνδρες, τα 2 (δύο) αγόρια και το 1 (ένα) κορίτσι. Από αυτά τα ελαφρά ατυχήματα ήταν 1 (ένα), τα σοβαρά ήταν 3 (τρία) και τα θανάσιμα επίσης 3 (τρία). Καταγράφηκε ένα εργατικό ατύχημα το οποίο ήταν θανατηφόρο και συνέβη σε άνδρα. Πνιγμοί επίσης συνέβησαν 10 (δέκα), οι οποίοι αφορούσαν 5 (πέντε) άνδρες, 2 (δύο) αγόρια, 1 (ένα) κορίτσι και δυστυχώς ήταν όλα θανατηφόρα. Τέλος τα υπόλοιπα 8 (οκτώ) ατυχήματα ήταν διαφόρων αιτιών, 7 (επτά) άνδρες και 1 (μία) γυναίκα, από τα ποια τα 5 (πέντε) ήταν σοβαρά ατυχήματα, 1 (ένα) ελαφρύ και δύο (θανατηφόρα). Σημειωτέον ότι τη χρονιά εκείνη συνέβησαν 7 (επτά) συνολικά πυρκαγιές με απροσδιόριστο αριθμό θυμάτων και 1 (ένα) καταγραμμένο θανατηφόρο ατύχημα.

Από τα παραπάνω καταφαίνεται ότι μπορεί τα σιδηροδρομικά-τροχιοδρομικά ατυχήματα να ήταν τα συχνότερα της εποχής, παρόλα αυτά δεν έθεταν σε κίνδυνο την ανθρώπινη ζωή κάτι που παρατηρείται στους πνιγμούς, δυστυχώς σε ποσοστό 100%.

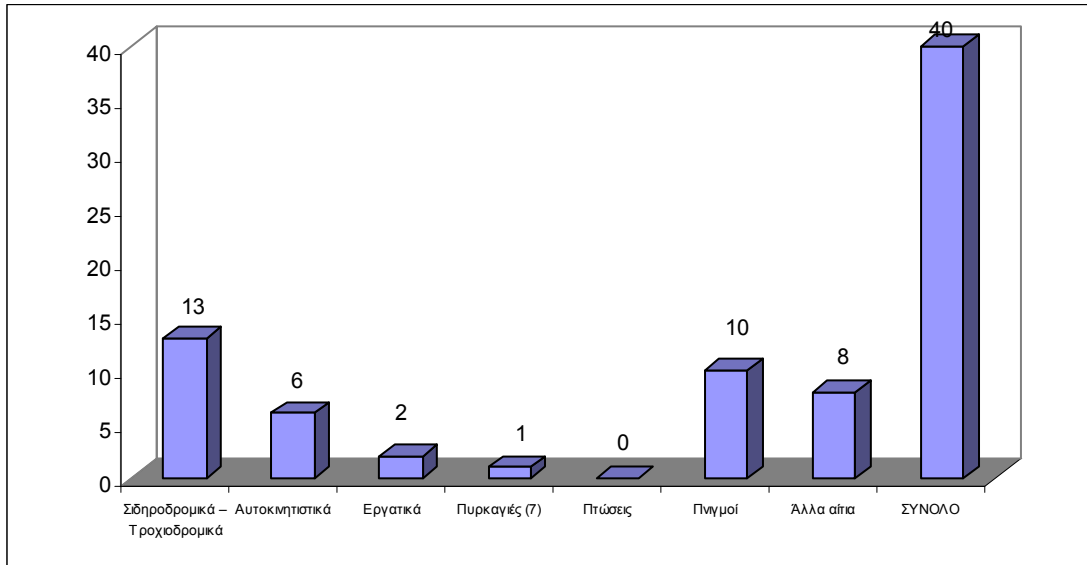
Πίνακας 1

Κατηγορίες	Άνδρες	Γυναίκες	Αγόρια	Κορίτσια	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	9	1	3	0	13
Αυτοκινητιστικά	3	0	2	1	6
Εργατικά	2	0	0	0	2
Πυρκαγιές (7)	0	0	1	0	1
Πτώσεις	0	0	0	0	0
Πνιγμοί	5	2	2	1	10
Άλλα αίτια	7	1	0	0	8
ΣΥΝΟΛΟ	26	4	8	2	40

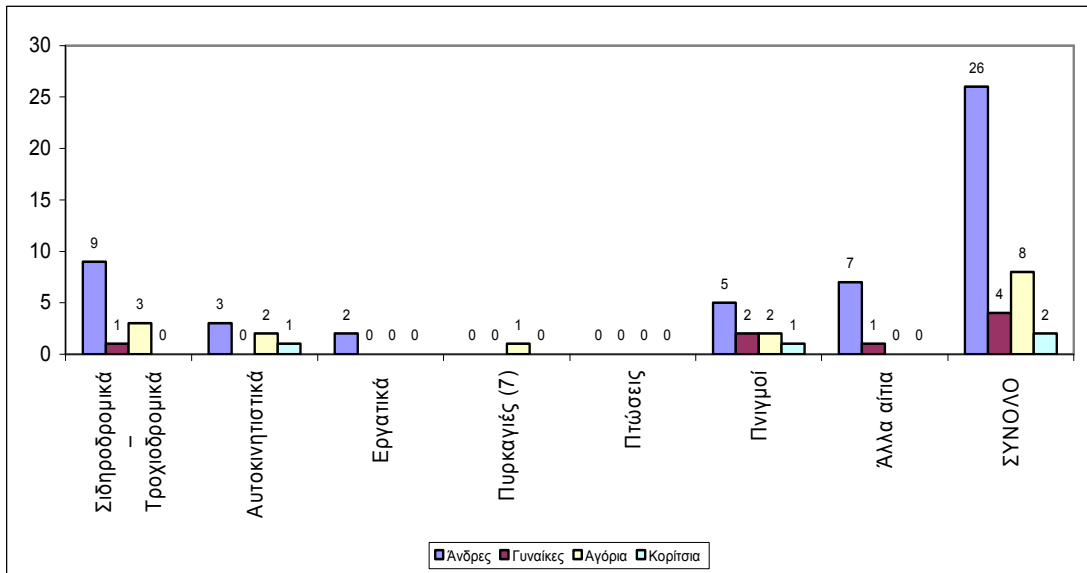
Πίνακας 2

Κατηγορίες	Ελαφρά	Σοβαρά	Θανατηφόρα	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	2	10	1	13
Αυτοκινητιστικά	1	3	3	6
Εργατικά	-	-	1	2
Πυρκαγιές	-	-	1	1
Πτώσεις	-	-	-	0
Πνιγμοί	-	-	10	10
Άλλα αίτια	1	5	2	8
ΣΥΝΟΛΟ	4	18	18	40

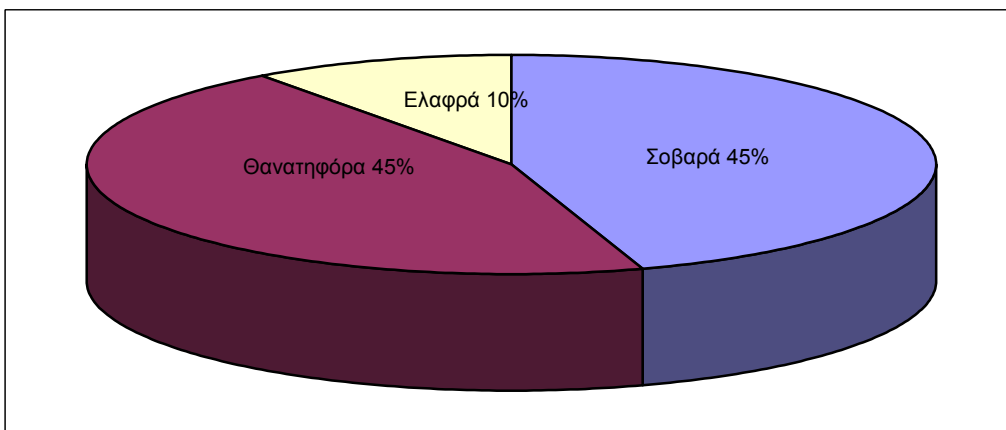
Γράφημα 1: Τα ατυχήματα του έτους 1914 ομαδοποιημένα ανάλογα με την αιτιολογία τους

Γράφημα 2: Τα ατυχήματα του έτους 1914 ομαδοποιημένα ανάλογα με το φύλο

Γράφημα 3: Τα ατυχήματα του έτους 1914 ομαδοποιημένα ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε ποσοστό%

Στη συνέχεια για την καλύτερη κατανόηση του θέματος αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά κάποια ατυχήματα που συνέβησαν το έτος 1914 όπως καταγράφηκαν:

**ΑΡΧΕΙΑ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – 1914**

Εν Θεσσαλονίκη 13/2/14

Στις 4 του μήνα και ώρα 8 μ.μ. ο Κυριάκος Εμμανουήλ αποπειράθηκε να κατέβει από το εν κινήσει τραμ με αποτέλεσμα να παρασυρθεί και να τραυματιστεί στα πόδια του.

Εν Θεσσαλονίκη 20/2/14

Στις 13 του μήνα, το μεσημέρι ο δεκανέας Ν. Κουρκουλάκης οδηγός στρατιωτικών αυτοκινήτων, παρέσυρε την επτάχρονη Αλεγρην Μινανέμ Γατένιο και την τραυμάτισε σοβαρά.

Εν Θεσσαλονίκη 20/3/14

Στις 10 του μήνα ο Αθανάσιος Υ. Ευθυμίου από τη Συκιά, παρασύρθηκε από τους τροχούς ενός φορτηγού με αποτέλεσμα να σκοτωθεί.

Εν Θεσσαλονίκη 24/3/14

Στις 21 του μήνα στο εμπορικό κατάστημα του Δημ. Βεζάλα εξερράγη πυρκαγιά η οποία επεκτάθηκε και σε άλλα καταστήματα και προξένησε ζημιά 25.000 δρχ.

Στις 19 του μήνα οι πρόσφυγες Θεόδωρος Χρηστοδουλίδης και Χριστόφορος Χρηστοδουλίδης ενώ περιεργάζονταν μια χειροβομβίδα που βρήκαν, πήρε φωτιά και τον μεν πρώτο του έκοψε τη δεξιά παλάμη και τον δε δεύτερο τον τραυμάτισε το αριστερό πόδι και πρόσωπο.

Εν Θεσσαλονίκη 29/4/14

Στις 16 του μήνα στο χωριό Μπασαλή ο 5χρονος Αγγελέ Αρίφ έβαλε φωτιά σε άχυρα και μη μπορώντας να απομακρυνθεί έγκαιρα, υπέστη εγκαύματα με αποτέλεσμα να απεβιώσει την επόμενη μέρα.

Εν Θεσσαλονίκη 7/05/14

Στις 28 Μαΐου συνελήφθη ο οδηγός του τραμ Γεώργιος Τραβατάρης γιατί από απροσεξία του παρέσυρε τον 5χρονο Γεώργιο Μ. Κυριάκου, πρόσφυγα και τον τραυμάτισε σοβαρά στο κεφάλι.

Εν Θεσσαλονίκη 11/6/14

Στις 4 του μήνα ο Τζελάς Μεμέτ παρέσυρε με το αμάξι του τον 15χρονο Ιωάννη Λελίκου, πρόσφυγα και τον τραυμάτισε θανάσιμα στο κεφάλι.

Εν Θεσσαλονίκη 18/6/14

Στις 9 του μήνα οι πρόσφυγες Γεώργιος Κωνσταντόγλου, Δέσποινα Τσιμπογένετα και Θεοφανία χήρα Αθ. Κάππα με το 3χρονο κοριτσάκι τους ενώ κατέβηκαν να πλύνουν τα ενδύματά τους πνίγηκαν από τον απότομο χείμαρρο.

Εν Θεσσαλονίκη 4/7/14

Στις 28 του μήνα Ιουνίου βρέθηκε στην παραλία του Λευκού Πύργου πτώμα ανδρός που επέπλεε στη θάλασσα.

Εν Θεσσαλονίκη 17/7/14

Στις 8 του μήνα ο πρόσφυγας Κωνσταντίνος Παλαιολόγος αποπειράθηκε να ανέβει στο εν κινήσει ηλεκτρικό τραμ, έπεσε και παρασύρθηκε με αποτέλεσμα να υποστεί κάταγμα δεξιάς κνήμης.

Εν Θεσσαλονίκη 12/8/14

Στις 3 του περασμένου μήνα, βρέθηκε στην παραλία πτώμα άρρενος νεογνού του οποίου ο θάνατος προήλθε από στραγγαλισμό.

Εν Θεσσαλονίκη 19/9/14

Στις 10 του μήνα ο Σφέτης Χρήστος από πτώση με το άλογό του, υπέστη θλάση στο δεξί του πόδι.

Εν Θεσσαλονίκη 27/9/14

Στις 17 του τρέχοντος μήνα ο Σ. Τσακάλης καθώς προσπάθησε να ανέβει στο εν κινήσει ηλεκτρικό τραμ, παρασύρθηκε από τους τροχούς και παρέσυρε μαζί του τον εισπράκτορα που προσπάθησε να τον βοηθήσει Γαβριήλ Χρυσάφη. Στον μεν πρώτο κόπηκε το δεξί του πόδι στον δε δεύτερο το αριστερό του πόδι.

Εν Θεσσαλονίκη 15/10/14

Στις 5 του τρέχοντος μήνα ο μεθυσμένος Αλεξ. Νικολάου καθώς διέρχονταν την παραλιακή, έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε.

Εν Θεσσαλονίκη 16/11/14

Στις 4 του τρέχοντος μήνα ο στρατιώτης του σταθμού αυτοκινήτων Νικ. Κουμπάνης, οδηγώντας το αυτοκίνητό του, όπου επέβαιναν και 3 συνάδελφοί του και θέλοντας να προλάβει τυχαία σύγκρουση με ένα δέντρο, για να αποφύγει τον κίνδυνο, προσπάθησε να σταματήσει, το αυτοκίνητο όμως είχε τέτοια ταχύτητα που τον εκτόπισε με αποτέλεσμα να πεθάνει ακαριαία.

Στις 21 του περασμένου μήνα ο υπάλληλος Χρήστος Γιαννουλάδης στο χωριό Μεντεσελή τοποθετώντας λωρίδες

παρασύρθηκε από τους τροχούς του μηχανήματος και υπέστη θλάση του αριστερού βραχίονα και του δεξιού μηριαίου οστού με αποτέλεσμα να πεθάνει.

Εν Θεσσαλονίκη 13/12/14

Στις 4 του τρέχοντος μήνα στην Τράπεζα και στο γραφείο του Λενή Σαούλ Μοδιάνο, εξερράγη πυρκαγιά, αποτέφρωσε το 20 δωματίων αποτελούμενου μέρος του ανατολικού διαμερίσματος και προξένησε ζημιά 200 χιλ. Δρχ.

ΕΤΟΣ 1915

Κατά το έτος 1915 όσον αφορά τα ατυχήματα που καταγράφηκαν από τις πηγές, αυτά ήταν σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά, αυτοκινητιστικά, εργατικά, πτώσεις, πνιγμοί και άλλα αίτια. Συγκεκριμένα στο σύνολο τα σιδηροδρομικά όπως φαίνεται στον Πίνακα 1, ανέρχονται σε 2%, τα αυτοκινητιστικά στο 2%, τα εργατικά σε 4%, οι πυρκαγιές σε 6%, οι πτώσεις σε 37%, οι πνιγμοί σε 3% και τα άλλα αίτια σε 46%. Από αυτά τα ελαφρά ανέρχονται σε 10%, τα σοβαρά σε 61% και τα θανατηφόρα σε 29%, όπως φαίνεται και στον Πίνακα 2.

Από τα 2 (δύο) σιδηροδρομικά, όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 και 2, το 1 (ένα) αφορούσε άνδρα και το άλλο ένα (1) μια γυναίκα, όπου και τα δύο ήταν σοβαροί τραυματισμοί. Από τα 2 (δύο) αυτοκινητιστικά το 1 (ένα) αφορούσε άνδρα και το άλλο αγόρι, από αυτό το ένα ήταν ελαφρύ ατύχημα και το άλλο θανατηφόρο. Τα εργατικά ατυχήματα είναι 4 (τέσσερα) και αφορούσαν 4 (τέσσερις) άνδρες, από αυτά τα 3 (τρία) ήταν σοβαρά και 1 (ένα) θανάσιμο. Από τις 37 (τριάντα επτά) πτώσεις οι 4 (τέσσερις) αφορούσαν άνδρες, οι 13 (δεκατρείς) γυναίκες, οι 10 (δέκα) αγόρια και οι άλλες 10 (δέκα) κορίτσια. Τα θανατηφόρα ατυχήματα στις πτώσεις ήταν 20 (είκοσι), τα σοβαρά 16 (δεκαέξι) και τα ελαφρά ατυχήματα 1 (ένα).

Πνιγμοί επίσης συνέβησαν 3 (τρεις) οι οποίοι αφορούσαν 3 (τρεις) άνδρες και ήταν δυστυχώς όλα θανατηφόρα ατυχήματα. Τα υπόλοιπα 8 (οκτώ) ατυχήματα ήταν διαφόρων αιτιών, 8 (οκτώ) άνδρες, 1 (μια) γυναίκα, 20 (είκοσι) αγόρια, 17 (δεκαεπτά) κορίτσια, από τα οποία τα 2 (δύο) ήταν ελαφρά, τα 40 (σαράντα) σοβαρά και τα 4 (τέσσερα) θανάσιμα. Σημειωτέον ότι τη χρονιά εκείνη συνέβησαν 6 (έξι) πυρκαγιές, όπου και οι 6 (έξι) ήταν θανάσιμες.

Από τα παραπάνω καταφαίνεται ότι μπορεί τα ατυχήματα διαφόρων αιτών να ήταν τα συχνότερα της εποχής, παρόλ' αυτά οι πτώσεις που επίσης ήταν πολύ συχνές ήταν περισσότερο θανατηφόρες.

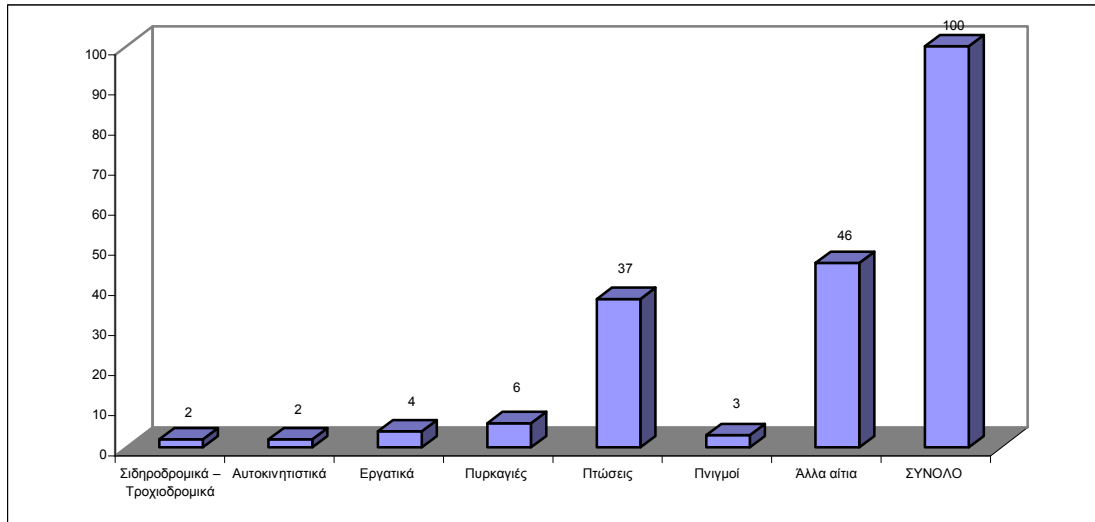
Πίνακας 1

Κατηγορίες	Άνδρες	Γυναίκες	Αγόρια	Κορίτσια	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	1	0	1	0	2
Αυτοκινητιστικά	1	0	1	0	2
Εργατικά	4	0	0	0	4
Πυρκαγιές	3	3	0	0	6
Πτώσεις	4	13	10	10	37
Πνιγμοί	3	0	0	0	3
Άλλα αίτια	8	1	20	17	46
ΣΥΝΟΛΟ	24	17	32	27	100

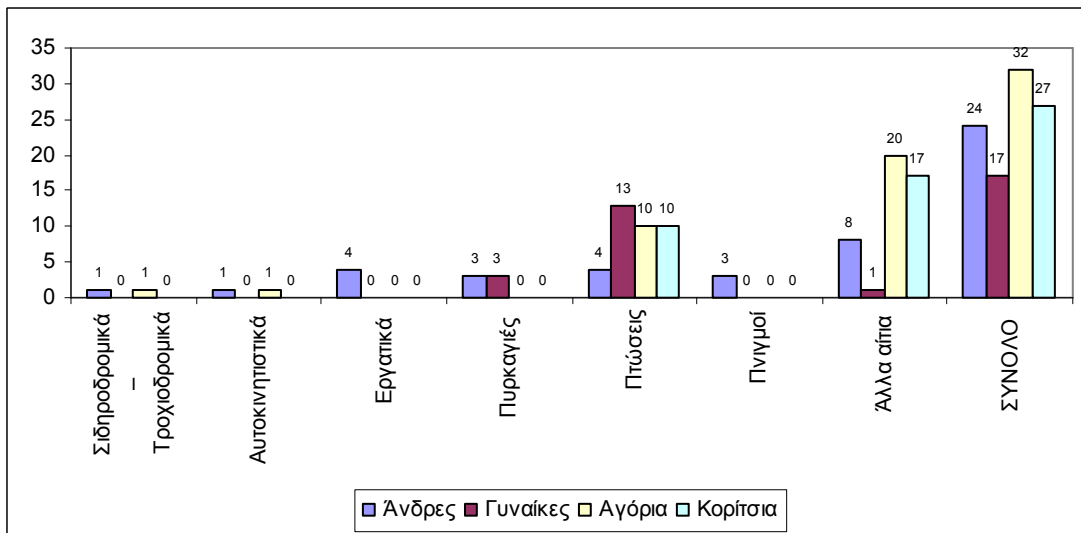
Πίνακας 2

Κατηγορίες	Ελαφρά	Σοβαρά	Θανατηφόρα	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	-	2	-	2
Αυτοκινητιστικά	1	-	1	2
Εργατικά	-	3	-	4
Πυρκαγιές	6	-	-	6
Πτώσεις	1	16	20	37
Πνιγμοί	-	-	3	3
Άλλα αίτια	2	40	4	46
ΣΥΝΟΛΟ	10	61	29	100

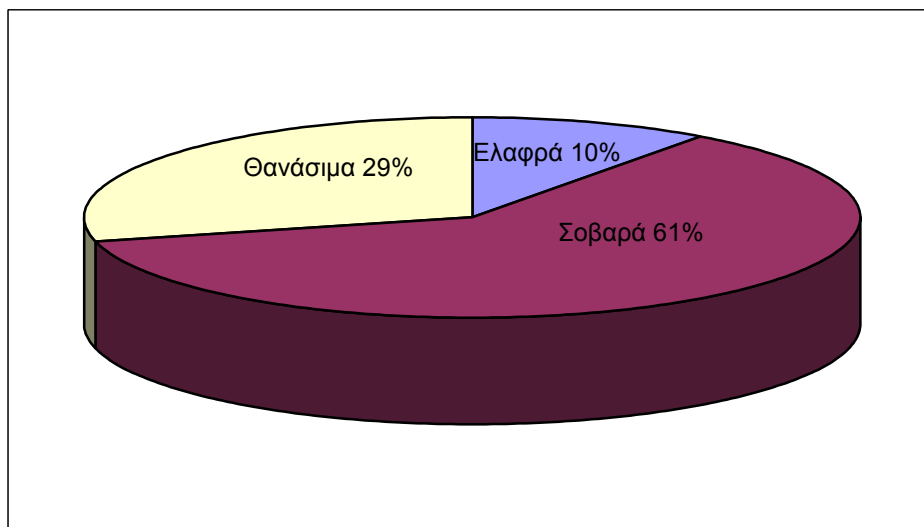
Γράφημα 1: Τα ατυχήματα του έτους 1915 ομαδοποιημένα ανάλογα με την αιτιολογία τους

Γράφημα 2: Τα ατυχήματα του έτους 1915 ομαδοποιημένα ανάλογα με το φύλο

Γράφημα 3: Τα ατυχήματα του έτους 1915 ομαδοποιημένα ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε ποσοστό %

Για την καλύτερη κατανόηση του θέματος αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά κάποια ατυχήματα που συνέβησαν το έτος 1915 όπως καταγράφηκαν:

5/5/15

Ο Βασίλειος Μαραβίδας επιτέθηκε άδικα κατά του Περικλή Χρήστου, ο οποίος τραυματίστηκε ελαφρά (Το Φως, 05/05/15 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

10/1/15

Εξερράγη πυρκαγιά στις 11:30 στο μαγειρείο του πεδίου του Άρεως Στρατώνων, το πως εξερράγη παραμένει άγνωστο ενώ οι ζημιές που προκλήθηκαν ανέρχονται στις 300 δραχμές. Η φωτιά σβήστηκε έγκαιρα, αναφέρονται τρεις τραυματίες, οι οποίοι παρασύρθηκαν έγκαιρα και η υγεία τους είναι σε καλή κατάσταση (Το Φως, 10/01/1915, στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

12/01/15

Η εικοσάχρονη Στέλλα Κούτσουρα ενώ βρισκόταν στη συνοικία Νούκα και στην οικία της Σαράντου Μουρατίδου αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει. Ο γιατρός Κ. Κατάκαλος έφτασε εγκαίρως και τις παρείχε τη σωστή περίθαλψη, η εικοσάχρονη ξέφυγε τον κίνδυνο (Το φως, 12/01/1915, στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

12/01/15

Βρέθηκε νεκρός στην περιφέρεια Τρίπιου – Καρατζίβας, 28 ετών αγνώστου ονόματος, πρόκειται μάλλον για κάποιο ατύχημα (Το Φως, 12/01/1915, στήλη «Τα μικρά νέα»).

23/01/15

Το μεσημέρι ενώ το αυτοκίνητο του Κ. Ρεπούλη επέστρεψε στο ξενοδοχείο «Σπλέντιν» μια άμαξα έπεσε πάνω του, δημιουργώντας μεγάλες ζημιές στο αυτοκίνητο. Ο άγων της άμαξας εισέβαλε στο αυτοκίνητο του Κ. Ρεπούλη, τον οποίο τραυμάτισε ελαφρά στο κεφάλι (Το Φως, 23/01/1915, στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

24/01/15

Στις 24 Ιανουαρίου του 1915 έγινε καταγγελία κατά του Νικολάου Μαχαίρα γιατί χωρίς αιτία επιτέθηκε στον Στέφανο Ανδρέου, τον οποίο χτύπησε ελαφρά στο χέρι και σε διάφορα μέρη του σώματος (Το Φως, 24/01/1915, στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

30/01/15

Στο χωριό Μούσγακ της περιφέρειας Αβρέτχισαρ, ο πρόσφυγας Πολυχρόνης Γεωργίου ενώ περιεργαζόταν το μονόκαννο του, πυροβόλησε και τραυμάτισε σοβαρά τον 4ετή γιο του (Το Φως, 30/01/1915, στήλη «Τα μικρά νέα»).

7/02/15

Στις 9 π.μ. στην οδό Πατρών Γερμανού έπεσε μέσα στα φρεάτια της οικίας της, η Χανούλα Αρόλ Αρετού, 40 ετών και πνίγηκε. Αργότερα αποδείχθηκε ότι η ίδια αναζητούσε το θάνατο (Το Φως, 07/02/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

8/02/15

Στις 10 μ.μ. βρέθηκε πτώμα στο 3ο χιλιόμετρο του δρόμου Θεσσαλονίκης – Ασβεστοχωρίου. Το πτώμα του 15ετούς Μεμέτ Άλη οθωμανικού κατοίκου της Θεσσαλονίκης, υποτίθεται ότι πρόκειται περί

τυχαίου δυστυχήματος (Το Φως, 08/02/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

08/02/15

Αυτοκτόνησε στην οδό Μενεξέ ο υπενωμοτάρχης Ι. Μαζουκοπάκης. Ενώ έδειχνε με χαρά στο περίστροφο του το σύστημα Μπράουκ στη φίλου του αυτοκτόνησε εξ αμελείας, επειδή η σφαίρα τον χτύπησε στον κρόταφο (Το Φως, 08/02/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

25/02/15

Απεβίωσε ο νεαρός γιατρός Λένδρου από εξανθηματικό τύφο (Το Φως, 25/02/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

20/02/15

Στις 10 π.μ. στον αστυνομικό σταθμό του Αγίου Μηνά, ο χωροφύλακας Νικολακάτος ενώ έδειχνε το περίστροφο του στους συναδέλφους πίεσε την σκανδάλη και κατά λάθος πυροβόλησε το μικρό του, ο τραυματίας βρίσκεται εκτός κινδύνου (Το Φως, 20/02/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

27/02/15

Στις 5 μ.μ. στην οδό Εγνατίας τραμ παρέσυρε ισραηλιτόπαιδο. Το παιδί έπεσε μεταξύ ρυμούλκας και ρυμουλκούμενης άμαξας και τεμαχίστηκε. Το τραμ επίσης παρέσυρε τον πρόσφυγα Κ. Αλεξάνδρου, ο οποίος σώθηκε από θαύμα αλλά τραυματίστηκε σοβαρά στο κεφάλι (Το Φως, 27/02/1915 στήλη «Τα μικρά νέα»).

05/03/15

Καταγράφηκε πνιγμός φρενοβλαβώς, Φώτιος Μάκος (Το Φως, 05/03/1915 στήλη «Τα μικρά νέα»).

Στις 9 Μαρτίου του 1915 προκλήθηκαν αθώα κρούσματα ιλαράς σε 35 μαθητές του δημοτικού σχολείου και ένα κρούσμα μηνιγγίτιδας (Το Φως, 03/03/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

13/03/15

Καταγράφηκε πνιγμός στη λίμνη Καρασμάτι. Ο Αντώνιος Μασαλιτζής ενώ έκανε βόλτα με την λέμβο του στη λίμνη, ξαφνικά η λέμβος αναποδογύρισε και ο επιβάτης πνίγηκε (Το Φως, 13/03/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

13/03/15

Βρέθηκε νεκρός ο νεαρός Μωϊσή Μόλχο στην οδό της Εγνατίας, οι πρόχειρες ανακρίσεις έδειξαν ότι πρόκειται περί αυτοκτονίας (Το Φως 13/03/1915 στήλη «Τα μικρά νέα»).

13/03/15

Το πρωί στις 11 π.μ. το τραμ με αριθμό 62 παρέσυρε τον στρατιώτη του 3^{ου} Ιππικού Συντάγματος Κ. Κωνσταντίνου. Το δυστύχημα έγινε μεταξύ του Ντεπώ και της οδού Ρήγα Φεραίου, το τραμ έκοψε το πόδι του στρατιώτη κάτω από την κνήμη (Το Φως, 13/03/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

20/03/15

Σημειώθηκε τραγικό δυστύχημα στις 8 μ.μ. στο ναό της Αγίας Τριάδας. Ένας πολίτης θέλησε να επισκεφτεί τον ναό για να προσκυνήσει

τον επιφάνιο, η είσοδος του όμως αποκλείστηκε από τον φρουρό του ναό, ο πολίτης συνέχισε τις προσπάθειες του. Όταν το είδε αυτό ο ανθυπασπιστής Κ.Β. Κυριαζής διέταξε τους στρατιώτες τους να τον βγάλουν έξω με τη βία, τα παιδιά του πολίτη βρισκόταν ήδη στο ναό και όταν είδαν ότι ο πατέρας τους ξυλοκοπείται, έτρεξαν και όρμηξαν στους στρατιώτες. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να δημιουργηθεί συνωστισμός μέσα στο ναό, περισσότερα από δώδεκα γυναικόπαιδα που βρισκόταν στο δεύτερο όροφο επιχείρησαν να πηδήξουν για να σωθούν γιατί νόμιζαν ότι πρόκειται για εισβολή των Βουλγάρων. Ο αριθμός των θυμάτων από τις πτώσεις είναι μεγάλος, οι τραυματίες μεταφέρθηκαν στο Γενικό Νοσοκομείο (Το Φως, 20/03/15 άρθρο «Το τραγικό δυστύχημα»).

30/03/15

Εξερράγη μεγάλη πυρκαγιά στην οδό Πτολεμαίων, που είναι παράλληλη στην οδό Βενιζέλου. Στην οικία με αριθμό 51 πήρε φωτιά κατά λάθος η κουνουπιέρα του νεογνού από το κερί που υπήρχε δίπλα της. Η μητέρα και η υπηρέτρια ενώ σώθηκαν υπέστη σοκ, το νεογνό βρίσκεται εκτός κινδύνου (Το Φως, 30/03/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

17/04/15

Δύο αδέρφια από το χωριό Ηράκλεια, Χριστόδουλος και Ιωάννης Μπεχλιτσάνης πρόσφυγες, ενώ περιεργαζόταν δύο βόμβες, η μία εξερράγη και σκότωσε τον Ιωάννη και πλήγωσε στο πρόσωπο τον Χριστόδουλο (Το Φως, 17/04/1915 στήλη «Τα μικρά νέα»).

Ο παρακάτω πίνακας καταγράφει τους θανάτους των τριών εθνοτήτων που κυριαρχούσαν το έτος 1915 στην πόλη της Θεσσαλονίκης.

Στατιστική θανάτων κατά το μήνα Ιανουάριο και Φεβρουάριο

Ιανουάριος

	Άνδρες	Γυναίκες
Χριστιανοί	144	107
Ισραηλίτες	38	45
Μωαμεθανοί	40	36

Φεβρουάριος

	Άνδρες	Γυναίκες
Χριστιανοί	10	56
Ισραηλίτες	26	32
Μωαμεθανοί	33	20

Κατά ηλικία	Ιανουάριος	Φεβρουάριος
1 – 5	143	25
5 – 10	15	7
10 – 20	41	19
20 – 30	28	29
30 – 40	10	24
40 – 50	32	36
50 – 60	21	23
60 – 70	48	29
70 – 80	38	22
80 και άνω	21	12

Και υπάρχουν 2 όπου η ηλικία δεν καταχωρήθηκε (Το Φως, 02/03/1915 «Στατιστική θανάτων κατά το μήνα Ιανουάριο και Φεβρουάριο»).

ΕΤΟΣ 1916

Κατά το έτος 1916 όσον αφορά τα ατυχήματα που καταγράφηκαν από τις πηγές αυτά ήταν σιδηροδρομικά, τροχιοδρομικά, αυτοκινητιστικά, εργατικά, πυρκαγιές, πτώσεις, πνιγμοί και άλλα αίτια. Συγκεκριμένα στο σύνολο όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 1 τα σιδηροδρομικά ανέχονται σε 10%, τα αυτοκινητιστικά σε 22%, τα εργατικά σε 22%, οι πυρκαγιές σε 3%, οι πτώσεις σε 5%, οι πνιγμοί σε 10% και τα άλλα αίτια σε 28%. Από αυτά όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, τα ελαφρά ήταν 21,7%, τα σοβαρά ήταν 43,3% και τα θανάσιμα 35%.

Από αυτά τα σιδηροδρομικά όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 και 2 είναι 6 (έξι), τα 2 (δύο) αφορούν άνδρες και τα 4 (τέσσερα) αγόρια, από αυτά το 1 (ένα) ήταν ελαφρά, τα 3 (τρία) σοβαρά και τα 2 (δύο) θανάσιμα. Από τα 13 (δεκατρία) αυτοκινητιστικά, τα 6 (έξι) αφορούσαν άνδρες, τα 2 (δύο) γυναίκες και τα 5 (πέντε) αγόρια. Από αυτά τα ελαφρά είναι 4 (τέσσερα), τα σοβαρά 6 (έξι) και τα 3 (τρία) θανάσιμα. Από τα 13 (δεκατρία) εργατικά όλα αφορούσαν άνδρες. Από αυτά τα 4 (τέσσερα) ήταν ελαφρά, τα 5 (πέντε) σοβαρά και 4 (τέσσερα) θανάσιμα. Από τις 3 (τρεις) πτώσεις η 1 (μία) αφορούσαν 1 (ένα) άνδρα, η 1 (μία) γυναίκα και η 1 (μία) κορίτσι. Από αυτές η 1 (μία) ήταν σοβαρά και οι άλλες 2 (δύο) πτώσεις θανατηφόρες. Από τους 6 (έξι) πνιγμούς, οι 5 (πέντε) αφορούσαν άνδρες, ο 1 (ένας) γυναίκα και απ' αυτούς οι 5 (πέντε) ήταν θανατηφόροι και ο 1 (ένας) ελαφρύς. Τα υπόλοιπα 17 (δεκαεφτά) διαφόρων αιτιών ατυχήματα, τα 13 (δεκατρία) αφορούσαν άνδρες, 4 (τέσσερα) αγόρια, από τα οποία τα 3 (τρία) ήταν ελαφρά, τα 11 (έντεκα) σοβαρά και τα 3 (τρία) θανάσιμα). Τη χρονιά εκείνη συνέβησαν 2 (δύο) πυρκαγιές όπου και οι 2 (δύο) ήταν θανατηφόρες. Από τα παραπάνω καταφαίνεται ότι μπορεί τα ατυχήματα των διαφόρων ειδών, τα αυτοκινητιστικά και τα εργατικά να ήταν τα συχνότερα της εποχής παρ' όλ' αυτά οι πνιγμοί ήταν οι πιο θανατηφόροι σε ποσοστό 84%.

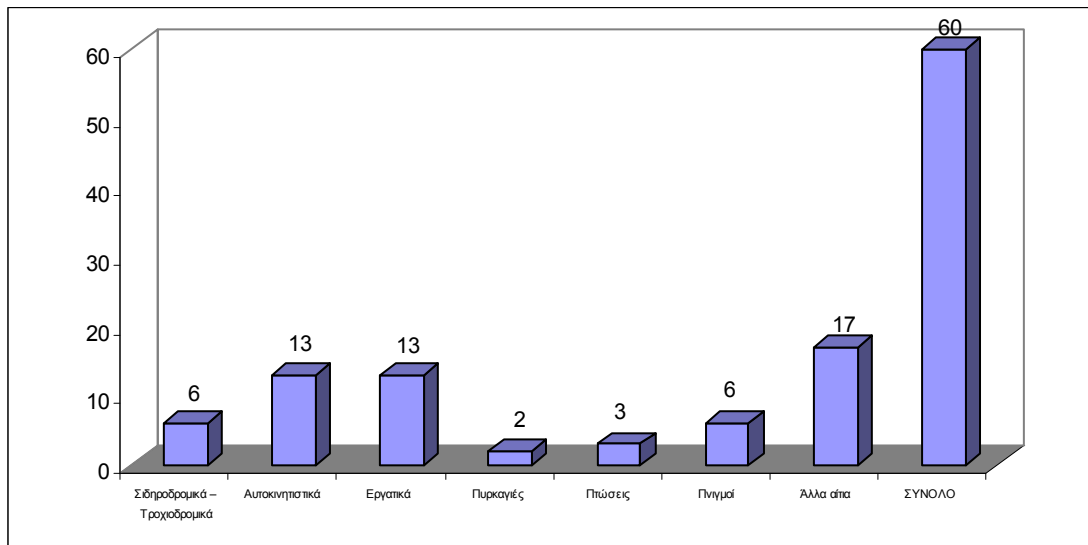
Πίνακας 1

Κατηγορίες	Άνδρες	Γυναίκες	Αγόρια	Κορίτσια	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	2	0	4	0	6
Αυτοκινητιστικά	6	2	5	0	13
Εργατικά	13	0	0	0	13
Πυρκαγιές	0	2	0	0	2
Πτώσεις	1	1	0	1	3
Πνιγμοί	5	1	0	0	6
Άλλα αίτια	13	0	4	0	17
ΣΥΝΟΛΟ	40	6	13	1	60

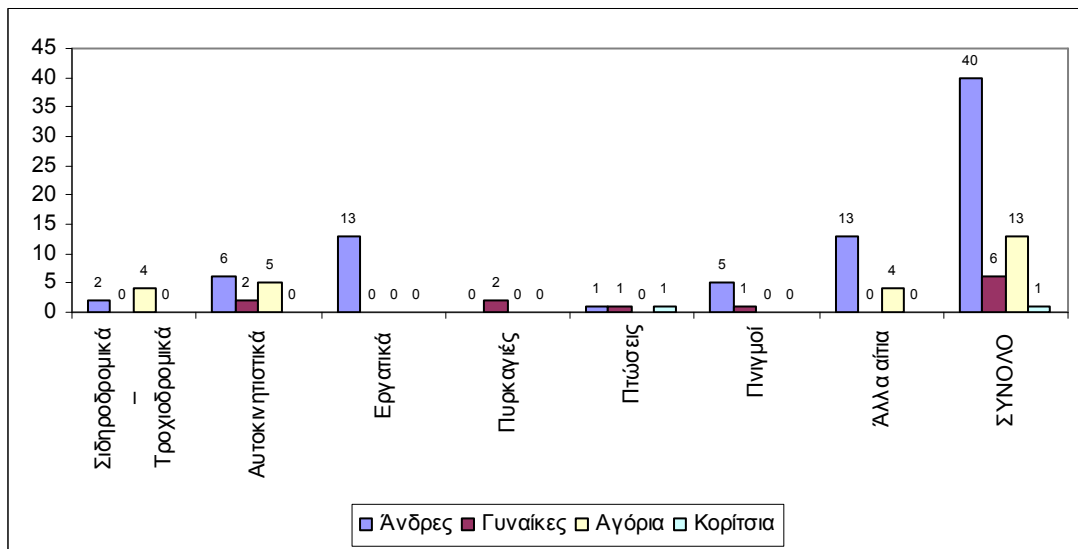
Πίνακας 2

Κατηγορίες	Ελαφρά	Σοβαρά	Θανατηφόρα	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	1	3	2	6
Αυτοκινητιστικά	4	6	3	13
Εργατικά	4	5	4	13
Πυρκαγιές	-	-	2	2
Πτώσεις	-	1	2	3
Πνιγμοί	1	-	5	6
Άλλα αίτια	3	11	3	17
ΣΥΝΟΛΟ	13	26	21	60

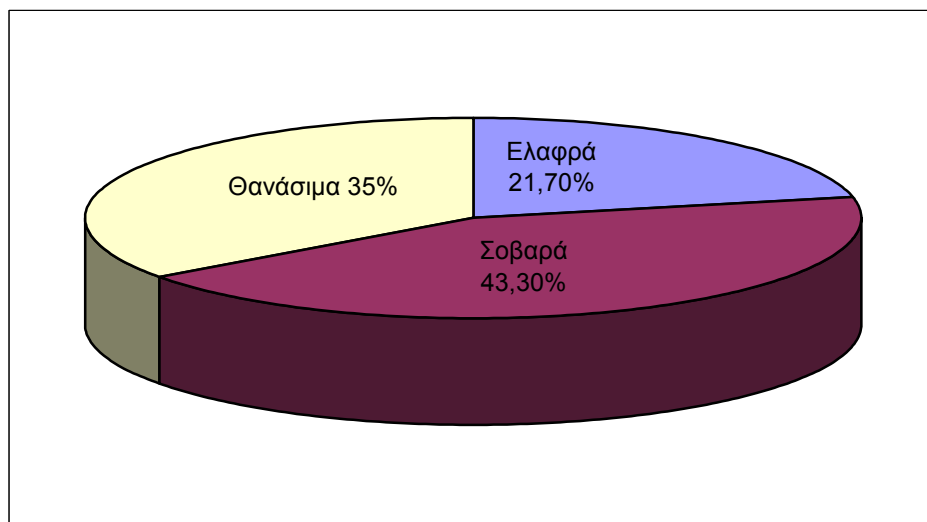
Γράφημα 1: Τα ατυχήματα του έτους 1916 ομαδοποιημένα ανάλογα με την αιτιολογία τους

Γράφημα 2: Τα ατυχήματα του έτους 1916 ομαδοποιημένα ανάλογα με το φύλο

Γράφημα 3: Τα ατυχήματα του έτους 1916 ομαδοποιημένα ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε ποσοστό %

Στη συνέχεια για την καλύτερη κατανόηση του θέματος αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά κάποια ατυχήματα που συνέβησαν το έτος 1916 όπως καταγράφηκαν:

17/01/16

Τροχιοδρομικό δυστύχημα πραγματοποιήθηκε έξω από τον κινηματογράφο Πατέ. Ο 20χρονος νεαρός Γαβριήλ Σίλβες, υπάλληλος ιχθυοπωλείου, αφού σχόλασε από τη δουλειά, περπατούσε πάνω στη σιδηροδρομική γραμμή. Ο νεαρός βλέποντας το τραμ να έρχεται από την Πλατεία Ελευθερίας έκανε στην άκρη, χωρίς να αντιληφθεί όμως ότι έρχεται και άλλο τραμ από τη μεριά του Λευκού Πύργου με αποτέλεσμα να τον παρασύρει και ο νεαρός να σφηνωθεί ανάμεσα στους τροχούς. Το πτώμα του άτυχου νέου δύσκολα αναγνωρίστηκε (Το Φως, 17/01/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

23/01/16

Στις 6 μ.μ. ο Βασίλης Νικολάου καθώς περπατούσε στη Λεωφόρο Νίκης παρασύρθηκε προς το «Κίνημα Πατέ» από γαλλικό αυτοκίνητο και τραυματίστηκε σοβαρά. Μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο (Το Φως, 23/01/96 στήλη «Τα μικρά νέα»).

30/1/16

Φορτηγό (με το νούμερο 315) αγγλικό αυτοκίνητο στις 5:30 μ.μ. καθώς διέσχιζε τη διασταύρωση της οδού Εγνατίας και Βασιλίσσης Σοφίας παρέσυρε τον τροχιοδρομικό υπάλληλο Κωνσταντίνου Λογοθέτη. Ο υπάλληλος τραυματίστηκε ελαφρά στον αριστερό μηρό και σε διάφορα μέρη του σώματός του (Το Φως, 30/1/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

15/2/16

Ένα συμμαχικό αυτοκίνητο στις 5 μ.μ. παρέσυρε στην Πλατεία του Λευκού Πύργου ένα νεαρό παιδί και τον τραυμάτισε στο πόδι (Το Φως, 15/2/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

23/2/16

Ο Στρατιώτης του 13^{ου} Συντάγματος Ν. Μπαρμέρης τραυματίστηκε σοβαρά στο σώμα και στο κεφάλι από το άλογο άγγλου χωροφύλακα (Το Φως 23/02/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

6/2/16

Έπεσε η στέγη στις 8 π.μ. του ξενοδοχείου του Νικόλαου Κοντούδη και τραυματίστηκε ελαφρά σε διάφορα μέρη του σώματος του, ο στρατιώτης Ιωάννης Σπανάκης, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο (Το Φως, 26/02/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

14/2/16

Ξέσπασε πυρκαγιά στην αποβάθρα του παλιού τελωνείου, πιθανότητα από τσιγάρο που δεν έσβησε καλά των γάλλων στρατιωτών (Το Φως, 14/02/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

16/2/16

Ξέσπασε πυρκαγιά στις 7 μ.μ. στη συνοικία Μπόρα, σβήστηκε εγκαίρως από τους Χωροφύλακες, οι ζημιές ήταν μικρές (Το Φως, 16/02/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

2/3/16

Το απόγευμα της 2 Μαρτίου σημειώθηκε δυστύχημα στο τελωνείο. Η άμαξα ενός πρόσφυγα είχε σταματήσει δίπλα σ' ένα ατιμόπλοιο και

ξεφόρτωνε πάγο, ξαφνικά τα άλογα αφηνίασαν και έριξαν την άμαξα στη θάλασσα, μαζί όμως με την άμαξα παρασύρθηκε και ο πρόσφυγας, ο οποίος πνίγηκε (Το Φως, 02/03/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

21/3/16

Ο Δημήτρης Σκενδέρογλου τραυμάτισε σε ώρα εργασίας τον συνάδελφο του Πετρίδη με μια φιάλη στο κεφάλι (Το Φως, 21/03/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

29/3/16

Στις 10:30 παρασύρθηκε από αγγλικό αυτοκίνητο στην οδό Μοναστηρίου ο Πέτρος Λοσόρδης 35 ετών. Οι τροχοί πέρασαν πάνω από το σώμα του (Το Φως, 29/03/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

8/4/16

Συγκρούστηκε στη Βασιλίσσης Όλγας αυτοκινητιστικό όχημα με κάρο. Ο οδηγός του αυτοκινήτου Ιωάννης Χριστάκης τραυματίστηκε ελαφρά (Το Φως, 08/04/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

8/4/16

Στην οδό Μοναστηρίου στις 6 π.μ. ο Πασχάλης Κετούδης οδηγός κάρου παρέσυρε το γιο του Μιχάλη Νηστάκη στο όνομα Νικόλαος και τον τραυμάτισε σοβαρά στη δεξιά του πλευρά. Ο Νικόλαος μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο από απεβίωσε μετά από 4 ώρες. Ο δράστης συνελήφθη (Το Φως, 08/04/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

23/06/16

Στις 2 μ.μ. γαλλικό επιβατικό αυτοκίνητο παρέσυρε έξω από την ιχθυαγορά την 70ετή Δέσποινα Γραματικοπούλου την οποία τραυμάτισε ελαφρά στο κεφάλι (Το Φως, 23/06/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

26/06/16

Χθες στις 7 μ.μ. στη Λεωφόρο Βασιλίσσης Όλγας γαλλικό φορτηγό αυτοκίνητο παρέσυρε τον 8ετή Αντώνη Ρέσσου και τον τραυμάτισε ελαφρά στο δεξί πόδι (Το Φως, 26/06/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

18/07/16

Στις 3 μ.μ. ο Γιώργος Δημητρίου, 11 ετών καθώς οδηγούσε το ποδήλατο του και κατέβαινε την οδό Καποδιστρίου και έστριβε στη Βασιλίσσης Όλγας, χτυπήθηκε από αγγλικά επιβατικά αυτοκίνητα, υπέστη κάταγμα στη δεξιά κνήμη και στα οστά του κρανίου, μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο όπου η κατάσταση του κρίνεται κρίσιμη (Το Φως, 18/07/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

30/07/16

Στις 6:45 π.μ. στη Λεωφόρο Νίκης έξω από το θέατρο «Αλάμπρα» αγγλικό αυτοκίνητο παρέσυρε το Χρήστο Βρανά, 29 ετών ξυλουργό, τον οποίο τραυμάτισε σοβαρά στο κεφάλι και στο αριστερό χέρι. Ο παθών μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο (Το Φως 30/07/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

2/8/16

Από τον αστυνομικό σταθμό Βαρδαρίου συνελήφθησαν στην οδό Μοναστηρίου ο Στέφανος Τζανόγλου αμαξηλάτης ο οποίος παρέσυρε με

την άμαξά του τον 12χρονο Δημήτριο Κατόγλου ο οποίος υπέστη θλάση στο δεξί χέρι (Το Φως, 02/08/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

28/08/16

Στις 9 π.μ. φορτηγό αυτοκίνητο στη διασταύρωση των οδών Βενιζέλου – Περδίκια παρέσυρε και τραυμάτισε σοβαρά σε διάφορα μέρη του σώματός του τον Αβραάμ Πέρες (Το Φως, 28/08/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

6/8/16

Συμμαχικό αυτοκίνητο παρέσυρε στην Εγνατία και τραυμάτισε σε διάφορα μέρη του σώματος την 80ετή γριά Παρασκευή Ναούμ στην οδό Μοναστηρίου. Η γριά απεβίωσε (Το Φως, 06/08/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

10/09/16

Άγγλος στρατιώτης ενώ προσπάθησε να κατεβεί από το τραμ μπροστά στον κινηματογράφο Πατέ παρασύρθηκε και τραυματίστηκε σοβαρά (Το Φως, 10/09/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

19/09/16

Ενώ η 8ετής Δέσποινα, κόρη του Δ. Λαγού έπαιζε στην αυλή της οικίας της με άλλα παιδιά έπεσε στο φρεάτιο και πνίγηκε (Το Φως, 19/09/1916 «Η Ηχώ της πόλεως»).

ΕΤΟΣ 1917

Κατά το έτος 1917, όσον αφορά τα ατυχήματα που καταγράφηκαν από τις πηγές αυτά ήταν σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά, αυτοκινητιστικά, εργατικά, πυρκαγιές, πτώσεις, πνιγμοί και ατυχήματα από άλλα αίτια. Συγκεκριμένα στο σύνολο όπως φαίνεται και από τον Πίνακα 1 τα σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά ανέρχονται σε 10,5%, τα αυτοκινητιστικά στο 25%, τα εργατικά στο 2%, οι πυρκαγιές στο 14,2%, οι πτώσεις στο 23%, οι πνιγμοί στο 8,3% και τα ατυχήματα από άλλα αίτια στο 17%. Από αυτά όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, τα ελαφρά ανέρχονται σε 0%, ενώ τα σοβαρά και τα θανάσιμα στο 50%.

Από αυτά τα σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 και 2 ήταν 5 (πέντε), τα 3 (τρία) αφορούσαν άνδρες και τα 2 (δύο) γυναίκες, επίσης τα 3 (τρία) από αυτά ήταν σοβαρά ατυχήματα, ενώ τα 2 (δύο) θανάσιμα. Τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα ήταν 12 (δώδεκα), τα 8 (οκτώ) αφορούσαν άνδρες, το 1 (ένα) γυναίκες, τα 2 (δύο) αγόρια και το 1 (ένα) κορίτσια. Από αυτά τα 10 (δέκα) ήταν σοβαρά ατυχήματα και τα 2 (δύο) θανάσιμα. Τα εργατικά ατυχήματα ανέρχονται σε 1 (ένα) το οποίο συνέβη σε άνδρα και ήταν θανατηφόρο. Οι πτώσεις ήταν 11 (έντεκα) συνέβησαν σε άνδρες και ήταν θανατηφόρες. Επίσης οι πνιγμοί ήταν 4 (τέσσερις), συνέβησαν σε άνδρες και ήταν θανάσιμα ατυχήματα. Τα υπόλοιπα 8 (οκτώ) ατυχήματα ήταν διαφόρων αιτιών, αφορούσαν 4 (τέσσερις) άνδρες, 2 (δύο) γυναίκες και 2 (δύο) κορίτσια, από αυτά τα 5 (πέντε) ήταν σοβαρά ατυχήματα και τα 3 (τρία) θανατηφόρα. Τέλος, οι πυρκαγιές ήταν 7 (επτά), αφορούσαν 3 (τρεις) άνδρες, 2 (δύο) γυναίκες, 1 (ένα) αγόρι και 1 (ένα) κορίτσι, από τις οποίες οι 6 (έξι) ήταν σοβαρά ατυχήματα, ενώ το 1 (ένα) θανατηφόρο.

Από τα παραπάνω καταφαίνεται ότι τα εργατικά ατυχήματα, οι πτώσεις και οι πνιγμοί αφορούσαν συνήθως άνδρες και ήταν

θανατηφόρα. Ενώ εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι τα ελαφρά ατυχήματα στο συγκεκριμένο έτος ανέρχονται σε 0%.

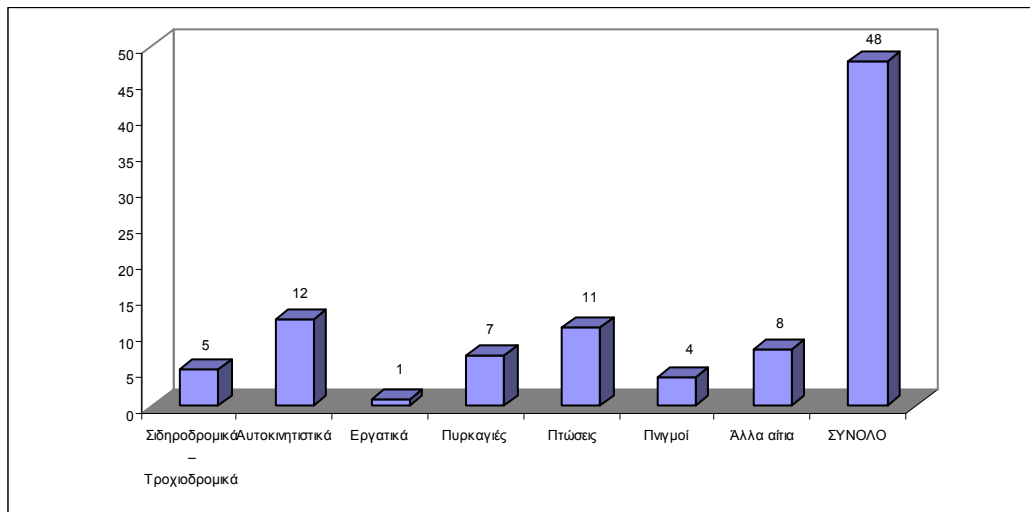
Πίνακας 1

Κατηγορίες	Άνδρες	Γυναίκες	Αγόρια	Κορίτσια	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	3	2	0	0	5
Αυτοκινητιστικά	8	1	2	1	12
Εργατικά	1	0	0	0	1
Πυρκαγιές	3	2	1	1	7
Πτώσεις	11	0	0	0	11
Πνιγμοί	4	0	0	0	4
Άλλα αίτια	4	2	0	2	8
ΣΥΝΟΛΟ	34	7	3	4	48

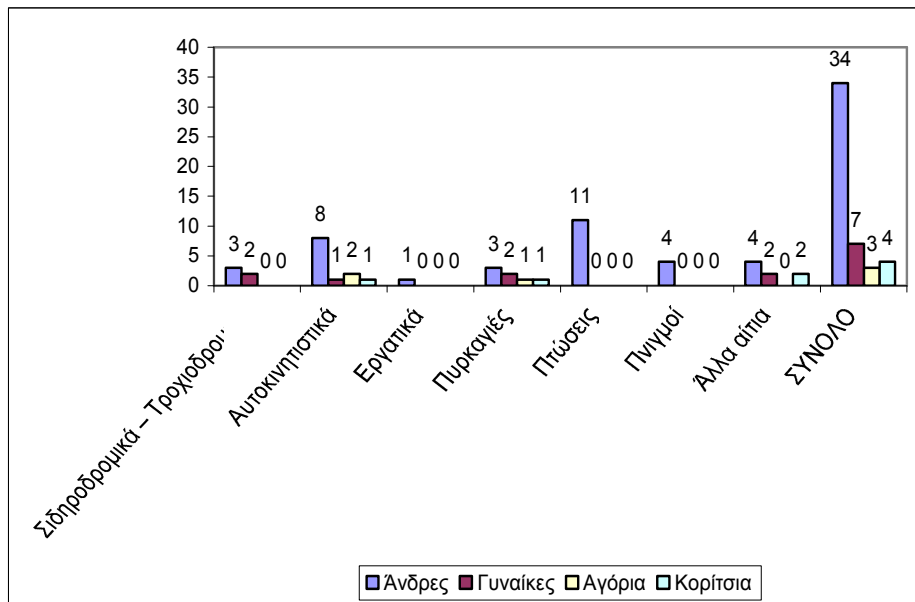
Πίνακας 2

Κατηγορίες	Ελαφρά	Σοβαρά	Θανατηφόρα	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	-	3	2	5
Αυτοκινητιστικά	-	10	2	12
Εργατικά	-	-	1	1
Πυρκαγιές	-	4	1	7
Πτώσεις	-	-	11	11
Πνιγμοί	-	-	4	4
Άλλα αίτια	-	5	3	8
ΣΥΝΟΛΟ	0	24	24	48

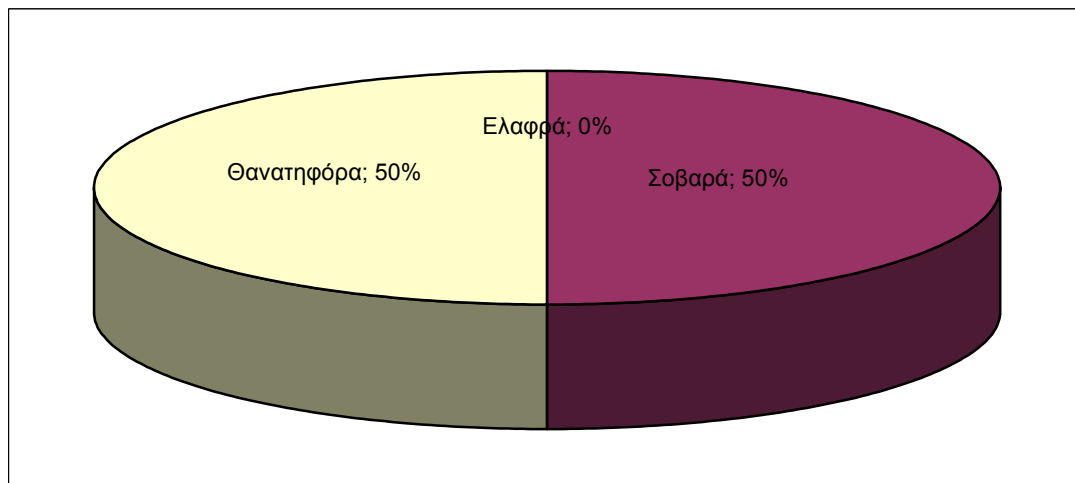
Γράφημα 1: Τα ατυχήματα του έτους 1917 ομαδοποιημένα ανάλογα με την αιτιολογία τους

Γράφημα 2: Τα ατυχήματα του έτους 1917 ομαδοποιημένα ανάλογα με το φύλο

Γράφημα 3: Τα ατυχήματα του έτους 1917 ομαδοποιημένα ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε ποσοστό %

Στη συνέχεια για την καλύτερη κατανόηση του θέματος αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά κάποια ατυχήματα που συνέβησαν το έτος 1917 όπως καταγράφηκαν:

5/2/17

Η Γαρουφαλιά Δάνδαλη ενώ διέσχιζε την οδό Ύδρας προσέκρουσε σε ένα αυτοκίνητο με συνέπεια να τραυματιστεί και μετά από λίγο εξέπνευσε (Το Φως, 5/2/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

6/2/17

Ο Αντώνης Γιανακούδας ετών 66, ενώ διέσχιζε την Πύλη Βαρδαρίου παρασύρθηκε από αυτοκίνητο και τραυματίστηκε σοβαρά (Το Φως, 6/2/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

7/2/17

Χθες ώρα 2 μ.μ. επί της διασταύρωσης της Λεωφόρου Βασιλέως Γεωργίου και οδού Ευζώνων αυτοκίνητο συγκρούστηκε με το υπ' αριθμό 12 τροχιοδρομικό όχημα με αποτέλεσμα να παρασύρει και να τραυματίσει 2 Έλληνες, 2 Γάλλους και 1 Σέρβο στρατιώτη (Το Φως 7/2/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

23/2/17

Χθες στις 8 π.μ. εξερράγη πυρκαγιά σε οικία στην οδό «Πατρών Γερμανό» η οποία μεταδόθηκε από την καπνοδόχο. Οι ζημιές ήταν ελάχιστες (Το Φως, 23/2/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

18/5/17

Η Αγροτική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης αναφέρει στις αρχές ότι 4 Γάλλοι στρατιώτες οι οποίοι επέβαιναν σε λέμβο στη λίμνη

του Αγίου Βασιλείου, πνίγηκαν αφού η λέμβος ανετράπη λόγω της θαλασσοταραχής (Το Φως, 18/5/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

8/6/17

Χθες στις 7 μ.μ. πυρκαγιά εξερράγη στη διασταύρωση των οδών Βασιλέως Καρόλου και Τσιμισκή, αποτέφρωσε την ανθρακαποθήκη εβραϊκού παντοπωλείου και ένα φούρνο. Η φωτιά προήλθε από το ανθοπωλείο (Το Φως, 8/6/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

6/7/17

Χθες αργά τη νύχτα εξερράγη πυρκαγιά στην πλατεία Εμπορίου. Παραπλεύρως της στοάς Τουρκάλη βρισκόταν το φαρμακείο του Ισαάκ Καπανάνου το οποίο αποτεφρώθηκε μαζί με τον ίδιο. Επίσης αποτεφρώθηκαν και τα γραφεία που βρίσκονταν πάνω από το φαρμακείο (Το Φως, 6/7/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

20/8/17

Η πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης την 5/18 Αυγούστου 1917 ήταν ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα που σημάδεψαν την ιστορία της πόλης. Η πυρκαγιά μέσα σε 32 ώρες έκαψε 9.500 σπίτια σε έκταση 1.000.000 τετραγωνικών μέτρων και άφησε άστεγους πάνω από 70.000 άτομα. Το μέρος της πόλης που κάηκε ανοικοδομήθηκε με νέο οργανωμένο σχέδιο. Η αναφορά του προϊσταμένου της Διεύθυνσης Θυμάτων Πυρκαγιάς Αλέξανδρου Πάλη προς την κυβέρνηση μνημονεύει ξεχωριστά τους πυροπαθείς των τριών κοινοτήτων Θεσσαλονίκης: 50.000, 12.500 ορθόδοξοι, 10.000 μουσουλμάνοι (Το Φως 20/8/17 άρθρο «Η μεγάλη πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης»).

28/8/17

Ο Δημ. Γεωργίου 8 χρόνων και η Μηλιά Μεσσαλά 10 χρόνων καθώς έπαιζαν ήρθαν σε ρήξη και ο μιν πρώτος προσπάθησε να κλείσει την εξωτερική πόρτα της οικίας του, η δε δεύτερη να την ανοίξει. Ξαφνικά όμως η πόρτα αφέθηκε ελεύθερη και χτύπησε σφοδρά το κορίτσι στο κρανίο. Η κοπέλα λίγο αργότερα εξέπνευσε από εσωτερική αιμορραγία (Το Φως, 28/8/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

2/9/17

Προχθές γύρω στις 8 μ.μ. δύο τροchioδρομικά οχήματα διερχόμενα έξω από το Σερβικό Προξενείο συγκρούστηκαν με ένα Αγγλικό αυτοκίνητο που έρχονταν αντίθετα. Από τη σύγκρουση τραυματίστηκε ο οδηγός των τροchioδρομικών αμαξών Δημ. Κουμαράς και ο σωφέρ του αυτοκινήτου (Το Φως, 2/9/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

4/9/17

Χθες το μεσημέρι εξερράγη πυρκαγιά στην οδό Επταπυργίου στην οικία του εκ Σύμυρνης Κωνστ. Χαντζηκάκου. Η φωτιά σβήστηκε εγκαίρως και κάηκε μόνο η εν λόγω οικία. Από την ανάκριση εξακριβώθηκε ότι η φωτιά προέκυψε από το καντήλι του εικονοστασίου του σπιτιού (Το Φως, 4/9/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

7/9/17

Χθες στις 2 μ.μ., ένα παιδί που βρίσκονταν στο τροchioδρομικό όχημα κατέβηκε από το δεξί μέρος απέναντι από το Σπλεντιντ Παλλάς, ενώ το όχημα βρισκόταν εν κινήσει. Δυστυχώς εκείνη τη στιγμή διέρχονταν με ταχύτητα ένα αυτοκίνητο, που παρέσυρε το παιδί και το τραυμάτισε σοβαρά. Το παιδί μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο, αλλά η

ταυτότητά του δεν εξακριβώθηκε (Το Φως, 7/9/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

11/9/17

Ενώ ο υπηρέτης του αστυνομικού σταθμού Καλαμαριάς περιεργαζόταν το περίστροφο, εκπυρσοκρότησε και τον τραυμάτισε στον αριστερό του μηρό. Μεταφέρθηκε στο Δημοτικό Νοσοκομείο (Το Φως, 11/9/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

11/10/17

Χθες στις 8 π.μ. η Ελένη Σ. Ζαχαροπούλου θέλοντας να κατέβει από το υπ' αριθμ. 125 εν κινήσει τροchioδρομικό όχημα, έπεσε από αυτό, έξω από το Ναό της Αναλήψεως, και υπέστη διάσειση του εγκεφάλου με αποτέλεσμα να πεθάνει μετά από λίγη ώρα (Το Φως, 11/10/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

17/10/17

Στη συνοικία Τούμπα, φορτηγό αυτοκίνητο, παρέσυρε και τραυμάτισε τον εκ Σύρου Παντελή Νεροκρίτη την ώρα που έβγαινε από την τροchioδρομική άμαξα (Το Φως, 17/10/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

20/11/17

Χθες γύρω στις 1 μ.μ. φορτηγό αυτοκίνητο παρέσυρε στην πλατεία Ελευθερίας τον ανθυπολογαχό του Πεζικού Λεωνίδα Ντούμα και τον τραυμάτισε σοβαρά στο στήθος και στο κρανίο. Μεταφέρθηκε στο Α' Στρατιωτικό Νοσοκομείο (Το Φως, 20/11/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

ΕΤΟΣ 1918

Κατά το έτος 1918, όσον αφορά τα ατυχήματα που καταγράφηκαν από τις πηγές αυτά ήταν σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά, αυτοκινητιστικά, εργατικά, πυρκαγιές, πτώσεις, πνιγμοί και ατυχήματα από άλλα αίτια. Συγκεκριμένα στο σύνολο όπως φαίνεται από τον Πίνακα 1, τα σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά ανέρχονται σε 23% και τα αυτοκινητιστικά 23%, τα εργατικά σε 9%, οι πυρκαγιές 13,5%, οι πτώσεις 4,5%, οι πνιγμοί 9% και τέλος τα ατυχήματα από άλλα αίτια ανέρχονται σε 18%. Από αυτά όπως φαίνεται και στον Πίνακα 2, τα ελαφρά ανέρχονται σε 13,6%, τα σοβαρά 45,4% και τα θανάσιμα 41%.

Από αυτά τα σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά όπως φαίνεται στον Πίνακα 1 και 2 ήταν 5 (πέντε), τα 2 (δύο) αφορούσαν άνδρες, τα άλλα 2 (δύο) γυναίκες και το 1 (ένα) αγόρι, από αυτά το 1 (ένα) ήταν ελαφρύ ατύχημα, το άλλο 1 (ένα) σοβαρό και τα 3 (τρία) θανάσιμα. Τα αυτοκινητιστικά ατυχήματα επίσης ήταν 5 (πέντε), τα 4 (τέσσερα) αφορούσαν άνδρες και το 1 (ένα) μια γυναίκα, από αυτά το 1 (ένα) ήταν ελαφρύ ατύχημα, τα 3 (τρία) σοβαρά, το άλλο 1 (ένα) θανάσιμο. Τα Εργατικά ατυχήματα ανέρχονται σε 2 (δύο), αφορούσαν άνδρες και ήταν σοβαρά. Οι πτώσεις ανέρχονται σε 1 (ένα) αφορούν 1 (ένα) άνδρα και είναι θανάσιμη. Οι πνιγμοί είναι 2 (δύο) αφορούν επίσης άνδρες και είναι και οι 2 (δύο) θανάσιμες. Τα υπόλοιπα 4 (τέσσερα) ατυχήματα άλλων αιτιών, αφορούν 4 (τέσσερις) άνδρες, από τα οποία το 1 (ένα) είναι ελαφρύ, τα 2 (δύο) σοβαρά και το άλλο 1 (ένα) θανάσιμο.

Σημειωτέον ότι τη χρονιά εκείνη συνέβησαν συνολικά 6 (έξι) πυρκαγιές με απροσδιόριστο αριθμό θυμάτων και καταγεγραμμένα 3 (τρία) ατυχήματα, από τα οποία τα 2 (δύο) ήταν σοβαρά και το 1 (ένα) θανατηφόρο.

Από τα παραπάνω καταφαίνεται ότι τα σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά (23%) και τα αυτοκινητιστικά (23%) ατυχήματα είναι τα

πιο συχνά της εποχής, τα πιο θανατηφόρα όμως ήταν τα σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά.

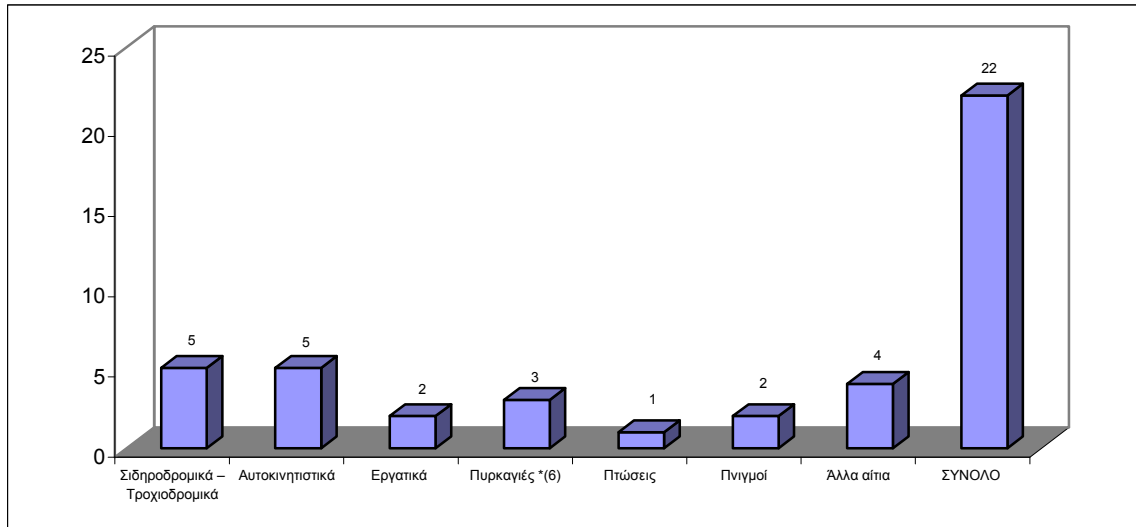
Πίνακας 1

Κατηγορίες	Άνδρες	Γυναίκες	Αγόρια	Κορίτσια	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	2	2	1	0	5
Αυτοκινητιστικά	4	1	0	0	5
Εργατικά	2	0	0	0	2
Πυρκαγιές *(6)	1	1	0	1	
Πτώσεις	1	0	0	0	1
Πνιγμοί	2	0	0	0	2
Άλλα αίτια	4	0	0	0	4
ΣΥΝΟΛΟ	16	4	1	1	23

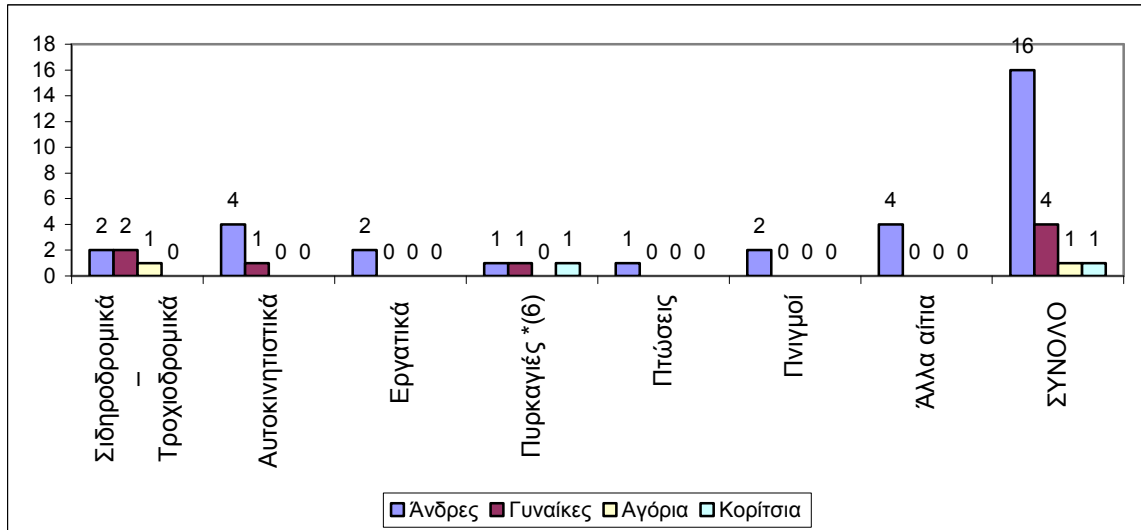
Πίνακας 2

Κατηγορίες	Ελαφρά	Σοβαρά	Θανατηφόρα	Σύνολο
Σιδηροδρομικά – Τροχιοδρομικά	1	1	3	5
Αυτοκινητιστικά	1	3	1	5
Εργατικά	-	2	-	3
Πυρκαγιές	-	2	1	3
Πτώσεις	-	-	1	1
Πνιγμοί	-	-	2	2
Άλλα αίτια	1	2	1	4
ΣΥΝΟΛΟ	3	10	9	22

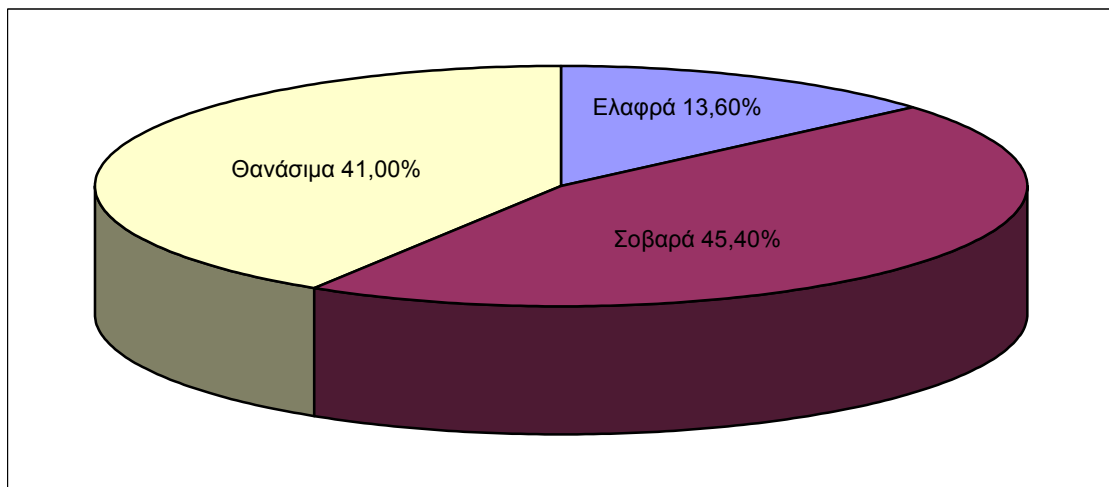
Γράφημα 1: Τα ατυχήματα του έτους 1918 ομαδοποιημένα ανάλογα με την αιτιολογία τους

Γράφημα 2: Τα ατυχήματα του έτους 1918 ομαδοποιημένα ανάλογα με το φύλο

Γράφημα 3: Τα ατυχήματα του έτους 1918 ομαδοποιημένα ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε ποσοστό %

Στη συνέχεια για την καλύτερη κατανόηση του θέματος αναφέρονται παρακάτω ενδεικτικά κάποια ατυχήματα που συνέβησαν το έτος 1918 όπως καταγράφηκαν:

28/2/18

Στις 8:30 το βράδυ στη συνοικία Καβάκια εξερράγη πυρκαγιά η οποία κατεστάλη εγκαίρως ύστερα από προσπάθειες των αστυνομικών οργάνων και της πυροσβεστικής υπηρεσίας του Δήμου (Το Φως, 28/2/18 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

25/3/18

Ο έγκριτος συμπολίτης και πρωτεργάτης του εθνικού κινήματος κ. Αλέκος Ζάννας, υπηρετώντας στο στρατό, στο αεροπορικό σώμα, κατέπεσε με το αεροπλάνο του από ύψος 100 μέτρων και σκοτώθηκε (Το Φως, 28/2/18 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

7/6/18

Χθες στις 8.30 π.μ. εξερράγη πυρκαγιά εντός του φρουρίου του Γεδή – Κουλέ. Αποτεφρώθηκε η οικία του Παύλου Παπαδόπουλου και τη διπλανή οικία του Σταύρου Χαριτίδου. Η φωτιά προήλθε ως εξής: ενώ η 15χρονη κόρη του Παύλο Παπαδόπουλου Ευγενία προσπάθησε να ανάψει φωτιά εκτός της οικίας για την παρασκευή φαγητού, η φωτιά μεταδόθηκε στα ενδύματά της και στα γύρω χόρτα. Η φωτιά διήρκησε ένα δίωρο και σβήστηκε χάρη στην προσπάθεια της φρουράς του Επταπυργίου και των αστυνομικών οργάνων. Μαζί με τις 2 οικίες κάηκαν και όλα τα έπιπλα του Π. Παπαδόπουλου αξίας 5-6 χιλιάδων δραχμών. Η μικρή Ευγενία έπαθε αρκετά εγκαύματα, μεταφέρθηκε για νοσηλεία στο δημοτικό νοσοκομείο (Το Φως, 7/6/18 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

11/6/18

Χθες στις 4 μ.μ. ενώ ο δεκαετής υιός του λοχαγού στρατολόγου κ. Σιαξαμπάνη αποπειράθει ν' ανέβη στο εν κινήσει τραμ για την Τρία Τριάδα, έχασε την ισορροπία του, έπεσε και παρ' ολίγο να διαμελιστεί. Τραυματίστηκε σοβαρά σε διάφορα μέλη του σώματος και στο κρανίο με αποτέλεσμα να χάσει τις αισθήσεις του. Ευτυχώς σύμμαχοι στρατιώτες που βρίσκονταν εκεί τυχαία, έσπευσαν και του παρείχαν τις πρώτες βοήθειες και τον μετέφεραν στο πλησιέστερο φαρμακείο (Το Φως, 11/6/18 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

9/8/18

Χθες στις 6 π.μ. στον αριθμό 2 της οικίας, της πλατείας Ιπποδρομίου αυτοκτόνησε με περίστροφο ο υπολοχαγός του Ι τάγματος μεταγωγικού Λαγάνης Δημήτριος. Από την ανάκριση εξακριβώθηκε πως ο υπολοχαγός πρέβη σ' αυτή τη χειρονομία επειδή έχασε 20.000 δρχ. στα χαρτιά. Την αυτοκτονία την είχε προσχεδιάσει από τις 19 Ιουλίου όπου και έγραψε μια επιστολή χωρίς να δίνει περισσότερες λεπτομέρειες (Το Φως, 9/8/1918 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

5/9/18

Χθες στις 5 μ.μ. επί της Λεωφόρου Νίκης και μπροστά στην πλατεία Ελευθερίας, στρατιωτικό αυτοκίνητο, παρέσυρε τον εργάτη Αποστ. Γεωργίου 55 ετών και τον τραυμάτισε θανάσιμα στο κεφάλι (Το Φως, 5/9/18 στήλη «Τα μικρά νέα»).

Επίσης την ίδια ώρα στην τροchioδρομική στάση του Νέου Φαλήρου το υπ' αριθμόν 758 αυτοκίνητο οδηγούμενο από το στρατιώτη Πολύδωρο Γεωργίου παρέσυρε τους κατά τη στιγμή εκείνη κατερχόμενους εκ του οχήματος. Έναν Έλληνα ανθυπολοχαγό και 2 μουσουλμάνους ονόματι Μουσταφά Αχμέτ και Μουσταφά Γιαμέρ (Το Φως, 5/9/18 στήλη «Τα μικρά νέα»).

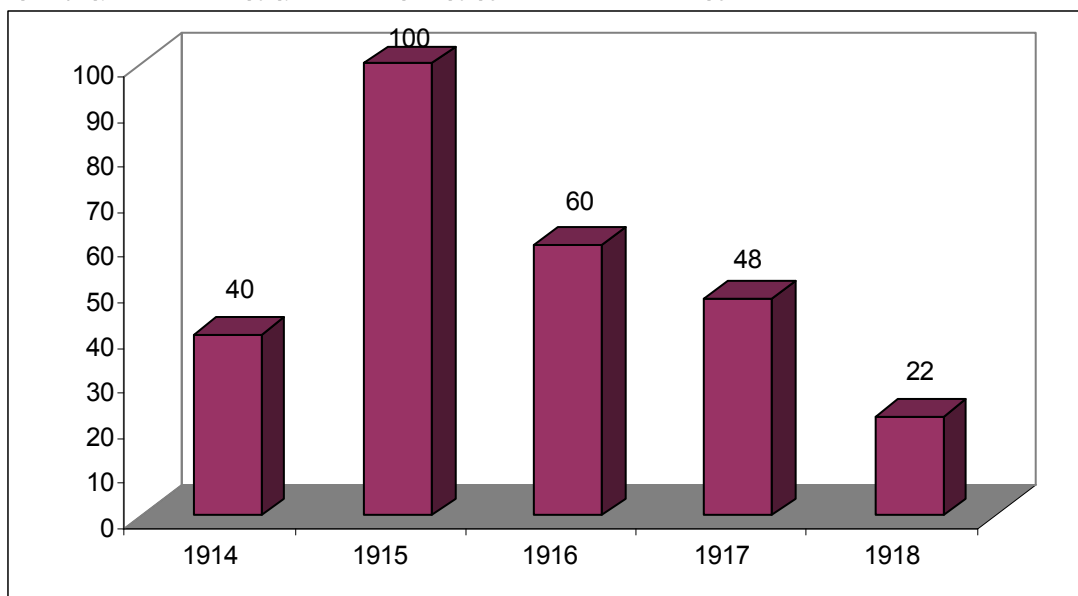
ΕΤΗ 1919 – 1920

Για τα έτη 1919-1920 δεν υπάρχουν πληροφορίες για τα ατυχήματα λόγω του ότι μεγάλος μέρος του ανδρικού πληθυσμού είχε επιστρατευθεί στη Μ. Ασία.

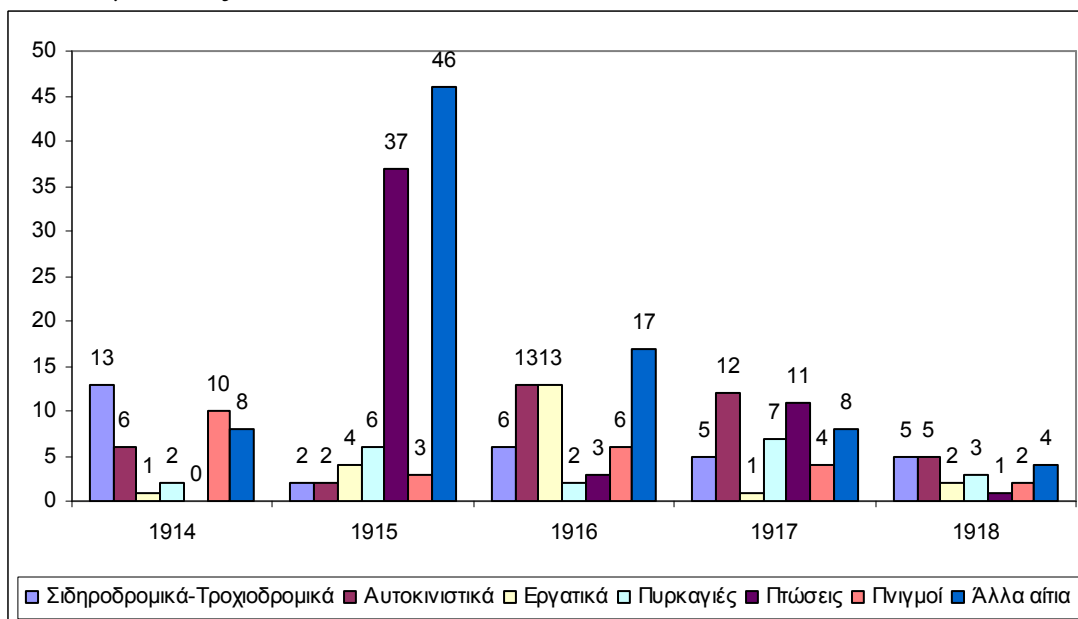
Ο τύπος ασχολούνταν ιδιαίτερα με τα τεκταινόμενα της εποχής λόγω της Μικρασιατικής εκστρατείας όπου υπήρχαν προμηνύματα ήττας και εθνικής τραγωδίας.

Το όραμα της Μεγάλης Ελλάδας οδήγησε το 1919 τον ελληνικό στρατό στα χώματα της Μ. Ασίας. Παρά τις προσδοκίες όμως του ελληνισμού η μικρασιατική εκστρατεία ήταν από την αρχή καταδικασμένη εξαιτίας της αντίθεσης της Γαλλίας και της Ιταλίας που δε συχωρούσαν ποτέ στον Κωνσταντίνο την ουδέτερη στάση που ήθελε να τηρήσει η χώρα μας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.[15,16]

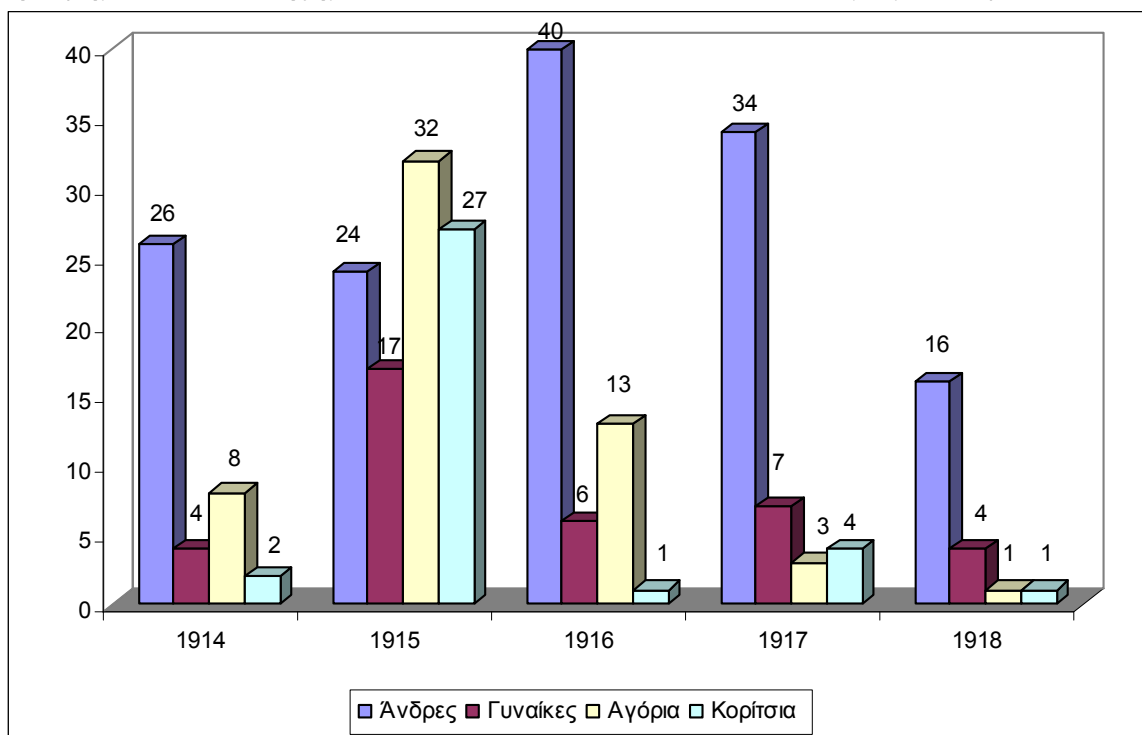
Γράφημα 1: Ατυχήματα περιοχής Θεσσαλονίκης 1914 – 1918

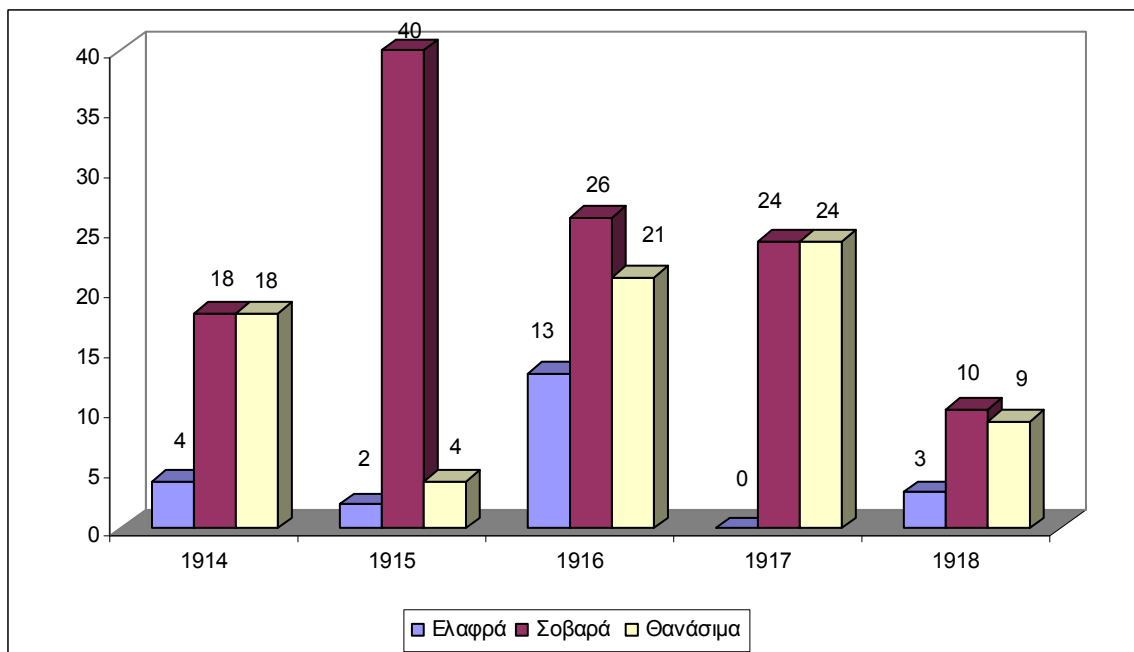
Γράφημα 2: Τα ατυχήματα των ετών 1914 – 1918 ανάλογα με την αιτιολογία τους

Γράφημα 3: Τα ατυχήματα των ετών 1914 – 1918 ανάλογα με το φύλο

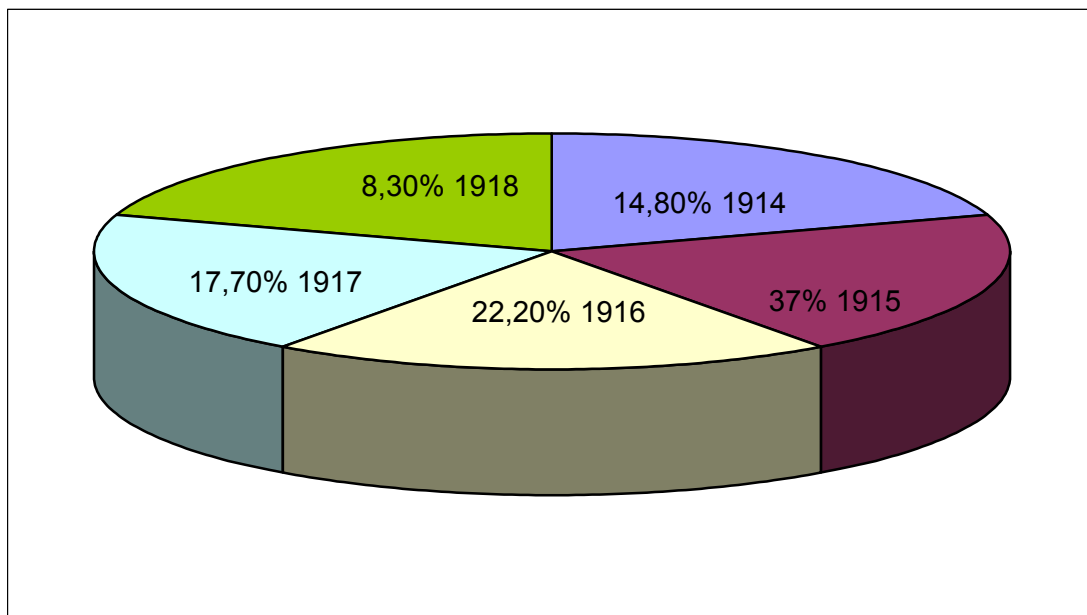

Γράφημα 4: Τα ατυχήματα των ετών 1914 – 1918 ανάλογα με τη βαρύτητά τους

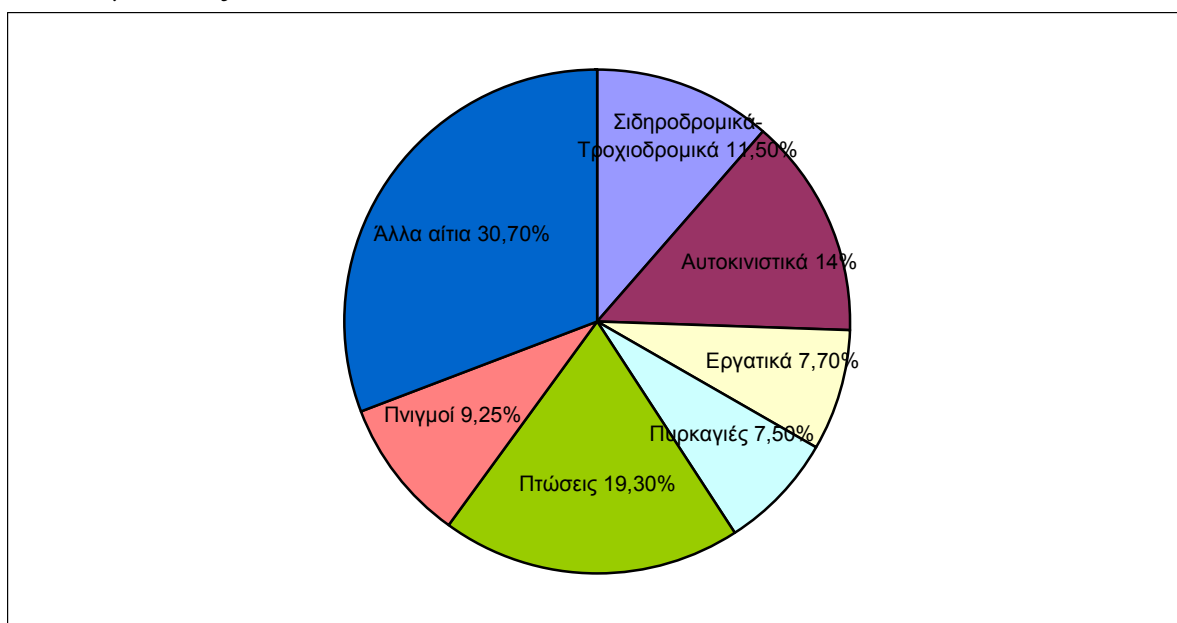

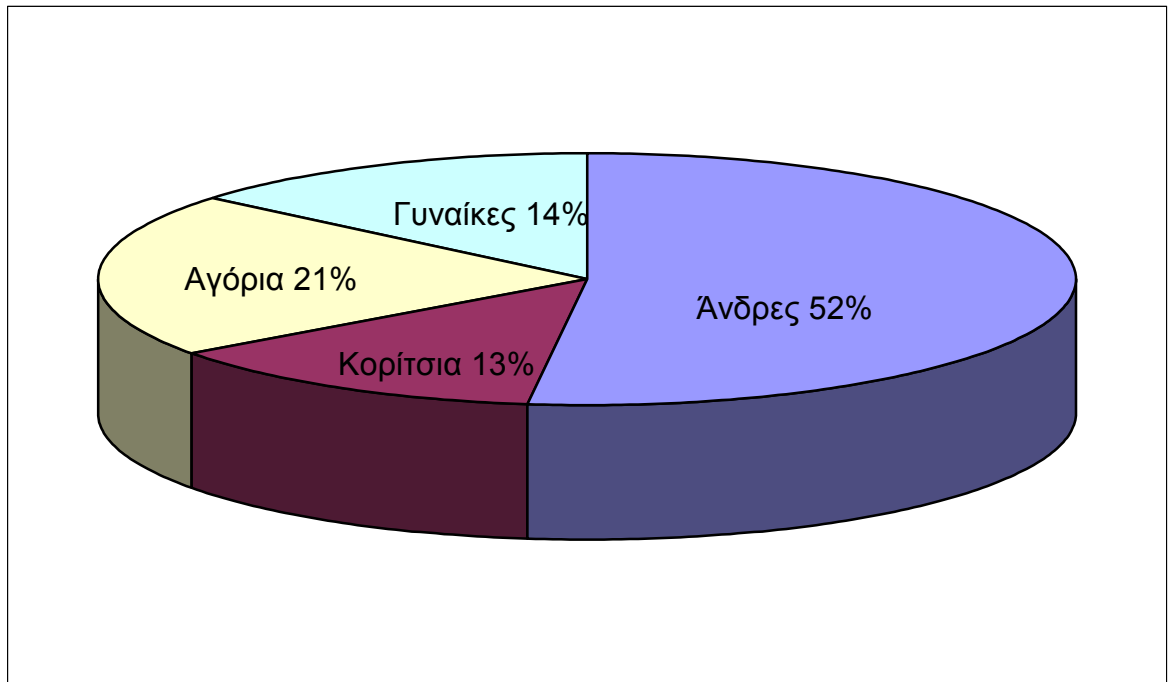
Γράφημα 5: Τα ατυχήματα των ετών 1914 – 1918 σε ποσοστό %

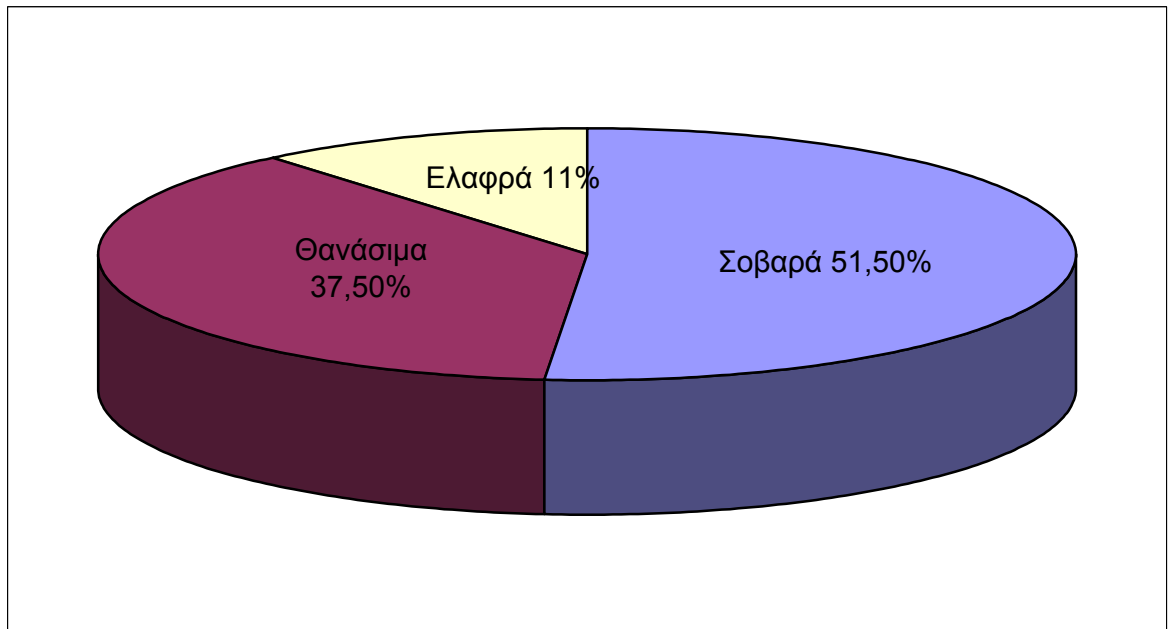
Γράφημα 6: Τα ατυχήματα των ετών 1914 – 1918 ανάλογα με την αιτιολογία τους σε ποσοστό %

Γράφημα 7: Τα ατυχήματα των ετών 1914 – 1918 ανάλογα με το φύλο σε ποσοστό %

Γράφημα 8: Τα ατυχήματα των ετών 1914 – 1918 ανάλογα με τη βαρύτητά τους σε ποσοστό %

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως φαίνεται και από την έρευνα που πραγματοποιήθηκε στο έτος 1915 παρατηρούνται τα περισσότερα ατυχήματα (37%) και τα πιο θανατηφόρα (48,2%). Τα θύματα στην πλειοψηφία τους ήταν άνδρες με ποσοστό 52%. Αυτό συμβαίνει γιατί οι άνδρες ήταν αρχηγοί των νοικοκυριών και είχαν αυξημένες εξωτερικές υποχρεώσεις.[5]

Το ποσοστό των γυναικείων ατυχημάτων για εκείνη την εποχή ανέρχεται μόλις σε 14%. Από το οποίο συμπεραίνεται ότι η γυναίκα δεν είχε ενεργό ρόλο στην ελληνική κοινωνία και βρισκόταν σε μειονεκτική θέση απέναντι στον άνδρα. Δεν υπήρχαν ευκαιρίες εργασίας για τις γυναίκες με αποτέλεσμα οι περισσότερες να μένουν εγκλωβισμένες στο σπίτι τους.[6]

Τα ατυχήματα των αγοριών (21%) σε σχέση με των κοριτσιών (13%) ήταν περισσότερο αυξημένα. Αυτό συνέβαινε γιατί τα αγόρια σαν πιο θαρραλέα αρέσκονταν περισσότερο στα παιχνίδια της υπαίθρου που μπορεί να έθεταν τη ζωή τους σε κίνδυνο.[4]

Ενώ δεν καταγράφεται μεγάλος αριθμός πτώσεων στα έτη 1914 (0%), 1916 (5%), 1917 (23%), 1918 (4,5%) για το έτος 1915, υπάρχει ένα αυξημένο ποσοστό πτώσεων που ανέρχεται σε 37%.

Παρατηρείται ότι σε όλες τις χρονολογίες που αποτελούν την έρευνά μας το μεγαλύτερο ποσοστό ατυχημάτων βρίσκεται στα αυτοκινητιστικά ατυχήματα (14%), τα οποία ήταν ιδιαίτερα αυξημένα αφού το αυτοκίνητο ήταν η νέα εφεύρεση της εποχής. Θύματα συνήθως των αυτοκινητιστικών ήταν οι άνδρες που οδηγούσαν και οι ηλικιωμένες γυναίκες που λόγω ηλικίας δεν έδιναν την απαραίτητη προσοχή όταν προσπαθούσαν να διασχίσουν το δρόμο.

Οι πυρκαγιές ανέρχονται σε ένα όχι τόσο αυξημένο ποσοστό (7,5%) και οι περισσότερες οφείλονται σε ανθρώπινα λάθη λόγω απροσεξίας.

Τα εργατικά ατυχήματα (7,7%) αφορούν μόνο άνδρες αφού η εργασία ήταν κυρίως ανδρικό προνόμιο και οφείλονταν συνήθως σε εκρήξεις, σε μηχανές και μεταφορικά μέσα, σε ηλεκτροπληξίες, σε πτώσεις ατόμων και σε εργαλεία χειρός.[1]

Τα ατυχήματα άλλων αιτιών που αγγίζουν συνολικά το μεγαλύτερο ποσοστό (30,7%) συμπεριλαμβάνονται ασθένειες της εποχής που είχαν συχνά επίπτωση σε παιδιά δημοτικού, ατυχήματα από εργαλεία χειρός, ατυχήματα από ζώα και αυτοκτονίες οι οποίες είχαν υψηλά ποσοστά στις γυναίκες είτε λόγω ερωτικών απογοητεύσεων είτε λόγω του ασφυκτικά στενού κλοιού που περικλείει τη γυναίκα εκείνη την εποχή.[5,6]

Τα πιο θανατηφόρα ατυχήματα ήταν τα ατυχήματα θαλάσσης (πνιγμοί). Οι οποίοι ανέρχονται σε ποσοστό 96% αφού από τα 25 (εικοσιπέντε) συνολικά ατυχήματα θαλάσσης τα 24 (εικοσιτέσσερα) υπήρξαν θανατηφόρα. Αυτό συνέβαινε γιατί είτε σε σύγκρουση πλοίων είτε και σε πιο μικρά ατυχήματα όπως το αναποδογύρισμα μιας βάρκας ή από απροσεξία μεμονωμένα δεν υπήρχαν τα κατάλληλα μέσα για άμεση βοήθεια και διάσωση των θυμάτων.[9]

Μετά τα αυτοκινητιστικά, τα αμέσως συχνότερα ατυχήματα σε ποσοστό 11,5% ήταν τα σιδηροδρομικά – τροχιοδρομικά και από την έρευνα που έγινε, παρατηρήθηκε ότι τα περισσότερα ήταν ατυχήματα με τραμ, αφού οι περισσότεροι άνθρωποι λόγω βιασύνης και απροσεξίας προσπαθούσαν να ανέβουν στο εν κινήσει τραμ.[5]

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ατυχημάτων το κατέχουν τα σοβαρά ατυχήματα με ποσοστό 51,5%, τα θανάσιμα ατυχήματα αγγίζουν το ποσοστό του 37,5% και το μικρότερο τα ελαφρά με 11%.

Τέλος, συμπεραίνεται ότι οι πολίτες της Θεσσαλονίκης ύστερα από την απελευθέρωση της από την τουρκοκρατία θέλησαν να αναδιοργανώσουν την πόλη τους και να σχηματίσουν νέες ελληνικές

υπηρεσίες που θα τους βοηθούσαν στην οργάνωσή τους. Αυτοί οι γοργοί ρυθμοί ανάπλασης της πόλης δημιουργούσαν μια στρεσογόνο κατάσταση, γεμάτη ένταση, που οδηγούσε σε ατυχήματα.[17]

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Μέσα από αυτή την εργασία έγινε προσπάθεια καταγραφής ατυχημάτων που επί των πλείστον κυριαρχούσαν στη Θεσσαλονίκη στις αρχές του 20^{ου} αιώνα. Από την καταγραφή των ατυχημάτων καθρεπτίζεται ο κοινωνικός ιστός της πόλης όπως αυτής ήταν δομημένος σύμφωνα με την οθωμανική παράδοση και αναπροσαρμόστηκε στα ελληνικά δεδομένα μετά την προσάρτηση της πόλης στον ελλαδικό χώρο. Επιπλέον παρά τις οποίες ελλείψεις στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο, πιστεύεται ότι η όλη προσπάθεια ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα της εποχής.

Τέλος, αξίζει να γίνει περαιτέρω μελέτη των επιμέρους τμημάτων της εργασίας για τις αιτίες, μορφές και αντιμετώπιση των ατυχημάτων την περίοδο εκείνη κυρίως από τους νοσηλευτές για να μπορούν να κατανοήσουν, να αναγνωρίσουν και να αντιμετωπίσουν με καλύτερα δομημένη οργάνωση και συστηματικότητα τα ατυχήματα του σήμερα.[3]

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΑΡΧΕΙΑ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – 1914

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

13/2/14

Στις 7 του μήνα και ώρα 2 μ.μ. στην οικία του εμπόρου Σουλεϊμάν από αμέλεια της συζύγου εξερράγη πυρκαγιά η οποία επεκτάθηκε και αποτέφρωσε άλλα επτά σπίτια. Η ζημιά ανέρχεται σε 2.750 λίρες Τουρκίας. Καμία από τις οικίες δεν ήταν ασφαλισμένη. Όλα τα σκεύη διασώθηκαν.

20/2/14

Στις 15 του μήνα, το πρωί βρέθηκε στην κατοικία του νεκρός ο Αλβανός Σελήμ Αλή και ύστερα από τη γνωμάτευση των ιατρών πέθανε από δηλητηρίαση ανθρακικού οξέος.

20/3/14

Στις 13 του μήνα ο Χασάν Μαχμέτ Κερμετζής από το Εγρί – Μπουγιάτ και ο Καρα Μουσταφάς από το Λοτζέσιον ανέβηκαν σε μία λέμβο και ο πρώτος επιχείρησε με το χέρι του να ανασύρει νερό από τη λίμνη με αποτέλεσμα να πέσει σ' αυτή και να πνιγεί.

24/3/14

Στις 17 του μήνα ο 16χρονος Τζάκος Χρώτης αποπειράθηκε να ανέβει στο εν κινήσει τραμ, έπεσε και παρασύρθηκε από τους τροχούς με αποτέλεσμα να τραυματισθεί επικίνδυνα.

Στις 20 του μήνα στην εκκλησία του Αγίου Γεωργίου στο Ασβεστοχώρι από απροσεξία (νεωκόρου) εξερράγη πυρκαγιά που προξένησε ζημιά 700 δρχ.

Στις 18 του μήνα ο άνευ θητείας Χωροφύλακας Θεόδωρος Κατραντζίδης καθώς επιχείρησε να πυροβολήσει με το όπλο του τραυματίστηκε στο χέρι του.

29/4/14

Στις 24 του μήνα ο πρόεδρος του χωριού Βισόκας, Πέτρος Μουσέου, συνεπλάκη με ένα συγχωριανό του. Επενέβησαν οι χωροφύλακες Δημητράντζος Ν. και Μπακογιάνης Κ. που βρίσκονταν εκεί τυχαία. Υπέστησαν επίθεση όμως από τον πρόεδρο και τους υπόλοιπους που βρέθηκαν εμπλεκόμενοι στον καβγά και αμυνόμενος ο χωροφύλακας Δημητράντζος τραυμάτισε ελαφρά με το ξίφος του τον Μήτσο Ιωάννου.

7/5/14

Στις 2 του μήνα ενώ διέρχονταν το αυτοκίνητο του γραφείου εργασίας, παρέσυρε τυχαία το αθίγγανο παιδί Αμέτ Ισίν και το τραυμάτισε ελαφρώς στο κεφάλι.

Στις 28 του μήνα Φεβρουαρίου που μας πέρασε, έξω από την πόλη τραυματίστηκε από αγνώστους επικίνδυνα, με όπλο Μαυλιχέρ, ο 18ετής Απόστολος Ιωάννου Κορώτσιος.

9/6/14

Στις 28 Μαΐου βρέθηκε πτώμα (ανδρός 30-35 ετών) επιπλέει στη θάλασσα δίπλα στο Λευκό Πύργο. Το πτώμα δεν μπόρεσε να αναγνωρισθεί.

18/6/14

Στις 11 του μήνα από αδεξιότητα του οδηγού ηλεκτρικού τραμ και του αυτοκινήτου, έγινε σύγκρουση από την οποία τραυματίστηκε ελαφρά ο οδηγός του αυτοκινήτου Σ. Πιτσολάκης και υπέστη ζημιά άνω των 600 δρχ. το αυτοκίνητό του.

Στις 22 του μήνα Ιουνίου ο στρατιώτης του 5^{ου} Πυροβολικού Συντάγματος Πυλατής Γεώργιος, καθώς επέβαινε στο άλογο του παρέσυρε και τραυμάτισε επικίνδυνα τον 20ετή πρόσφυγα Γεώργιο Ευσταθίου.

Στις 9 του μήνα το ηλεκτρικό τραμ, από αδεξιότητα του οδηγού Χρήστου Τσιβίδη, παρέσυρε τον 10χρονο Ιωάννη Πρασάκη και τον τραυμάτισε σοβαρά στο κεφάλι.

Στις 10 του μήνα ο στρατιώτης του 3^{ου} Ιππικού Συντάγματος Σπύρος Σπυρόπουλος αποπειράθηκε να ανέβει στο εν κινήσει ηλεκτρικό τραμ, έπεσε και παρασύρθηκε από αυτό με αποτέλεσμα να τραυματισθεί σοβαρά.

Στις 6 προς 7 του μήνα, βράδυ, ενώ ο στρατιώτης Δημ. Μουλάς τροφοδοτούσε το αυτοκίνητό του με βενζίνη, αυτό πήρε φωτιά με αποτέλεσμα να μεταδοθεί στο υπόστεγο όπου βρίσκονταν τα αυτοκίνητα του Τάγματος και αποτέφρωσε 2 φορτηγά. Η πυρκαγιά μεταδόθηκε και στο παρακείμενο κατάστημα ποδοποτείας των συνεταίρων Γιαννούλη και Δουλαβέρη και προξένησε συνολική ζημιά 90 χιλ. δρχ.

Τη νύχτα της 6-7 του μην από αμέλεια των Χαΐμ Γιαχέλ και Γιαννιώ Γιαχέλ, εξερράγη πυρκαγιά στην οικία του Αβδουραχάμ βέη, η

οποία μεταδόθηκε και στη διπλανή οικία του αδελφού του Σαμπρή βέη και την αποτέφρωσε και αυτή.

Στις 7 του μήνα ο αμαξηλάτης Νεμεί Χανάν παρέσυρε από απροσεξία τον πρόσφυγα Φώτιον Γιαννόπουλο και τον τραυμάτισε σοβαρά.

Στις 30 του περασμένου μήνα ο Κωνσταντίνος Καρακώστας ενώ κολυμπούσε μαζί με άλλους στον Αξιό ποταμό, παρασύρθηκε από το ρεύμα και πνίγηκε.

Τη νύχτα στις 11-12 του μήνα η ηθοποιός Αναστασία σύζυγος Σαλούτρου, απεβίωσε, ύστερα από βίαια έκτρωση.

27/9/14

Στις 21 του τρέχοντος μήνα το ηλεκτρικό τραμ παρέσυρε στους τροχούς του τη Μαρία Σταματίου, που βιάδιζε δίπλα στη γραμμή και την τραυμάτισε σοβαρά.

Στις 15 του τρέχοντος μήνα ο Μ. Σαλφαζής επιχείρησε να ανέβει στο εν κινήσει ηλεκτρικό τραμ, έπεσε κάτω και τραυματίστηκε σοβαρά.

Στις 16 του τρέχοντος μήνα ο καθηγητής γυμνασίου Χρήστος Ρουσίδης, προσπαθώντας να ανέβει στο εν κινήσει ηλεκτρικό τραμ, συγκρούστηκε σε ένα σιδερένιο στύλο, έπεσε και παρασύρθηκε από τους τροχούς, με αποτέλεσμα να θρυμματιστεί το κεφάλι του. Ο θάνατός του ήταν ακαριαίος.

Στις 18 του τρέχοντος μήνα, ο 12ετής Γ.Ι. Κοέν, προσπαθώντας να βγει από τη βάρκα, έπεσε μέσα στη θάλασσα και πνίγηκε.

1915

20/04/15

Στην οδό της Αγίας Θεοδώρας βρέθηκε νεκρός ο Ισραηλίτης Μπανόμ Αβράμ Πίλο, κτίστης, πρόκειται για εργατικό ατύχημα (Το Φως, 20/04/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλης»).

22/04/15

Στις 4 μ.μ. βρέθηκε το πτώμα γέροντος πρόσφυγα (χωρίς ταυτότητα). Υποτίθεται πως πρόκειται περί αυτοκτονίας (Το Φως, 22/04/1915 στήλη «Τα μικρά νέα»).

08/06/15

Στις 8 Ιουνίου του 1915 σημειώθηκε διπλή αυτοκτονία του δεκανέος Θεοδώρου Κουτσάκη και του ανθυπολοχαγού Σπυριδάκη (Το Φως, 08/06/1915 στήλη «Τα μικρά νέα»).

10/06/15

Στις 10 Ιουνίου 1915 συνελήφθη ο Μεμέτ Σεμηζησήλ διότι επιτέθηκε κατά του Ισλάμ Χατζή Ετέμ και τον τραυμάτισε στο αριστερό χέρι με σιδερένια ράβδο (Το Φως, 10/06/1915 στήλη «Τα μικρά νέα»).

19/06/15

Στις 19 Ιουνίου 1915 σημειώθηκε τραυματισμός από δέμα σιδηρικών του Σέρβου Υπολοχαγού Μιλάν Μοδογόβιτς, ο οποίος παρακολούθησε στο λιμένα την εκφόρτωση νοσοκομειακών ειδών εκ του ατμόπλοιου «Αμπάζια». Μεταφέρθηκε στο Β' Στρατιωτικό Νοσοκομείο (Το Φως, 19/06/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

11/11/15

Στις 11 Νοεμβρίου του 1915 ο εργάτης του κτήματος Μαρούλης Ιωάννης Ντουλμουζής εισέβαλε στο δωμάτιο, που διέμειναν δύο Ελληνίδες και μία μουσουλμάνα (εργάτιδα), κρατώντας στο χέρι του, ένα κυνηγητικό όπλο, παρά τη θέληση του όμως το όπλο του εκπυρσοκρότησε και τραυματίστηκε σοβαρά η μουσουλμάνα. Ο δράσης παραδόθηκε αμέσως στις αρχές, που τον οδήγησαν στον εισαγγελέα, όπου διατάχθηκε η φυλάκισή του (Το Φως, 11/11/1915 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

1916

27/1/16

Στις 5:30 στην οδό Ακροπόλεως, αδέσποτο σκυλί επιτέθηκε στον οκτάχρονο Παναγιώτη Αθανασίου και το τραυμάτισε ελαφρώς στο κεφάλι και στα χείλη (Το Φως, 27/01/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

Στις 18 Ιανουαρίου του 1916 σύμφωνα με την αναφορά της αστυνομίας στο χωριό Μανακιάκλη, εισέβαλε βουλγαρική συμμορία, η οποία αφού έκλεψαν πρόβατα, πάνω στην φυγή τους άρχισαν να πυροβολούν στον αέρα, μια σφαίρα όμως τραυμάτισε τον δχρονο Παπαλιάν (Το Φως, 18/01/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

13/2/16

Βρέθηκε νεκρός ο Νικόλαος Δούφης στο ξενοδοχείο του Ιβραήμ Μουσά. Από την αυτοψία εξακριβώθηκε ότι ο θάνατος προήλθε από αποπληξία (Το Φως, 13/02/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

3/2/16

Στις 8 μ.μ. εξερράγη πυρκαγιά στο εστιατόριο «Όλυμπος», οι φλόγες έφτασαν ως την καπνοδόχο του εστιατορίου. Η φωτιά ανακαλύφτηκε έγκαιρα και σβήστηκε χωρίς να υπάρχουν θύματα (Το Φως, 03/02/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

10/2/16

Η Νουριέ Χανούμ, 30 ετών, βρέθηκε καμένη μέσα στο σπίτι της στην οδό Κανενίλλου. Από την ανάκριση της υπόθεσης εξακριβώθηκε ότι πρόκειται για τυχαίο δυστύχημα ή έγκλημα (Το Φως, 10/02/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

13/2/16

Ξέσπασε πυρκαγιά στην οικία του Ατέπ Μουλά, η φωτιά σβήστηκε έγκαιρα με τη βοήθεια των γειτόνων, δεν υπήρξαν θύματα (Το Φως, 13/02/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

10/4/16

Στις 8 μ.μ. ξέσπασε πυρκαγιά στην οδό Μαυροκορδάτου στην οικία του Σταύρου Γρηγοριάδη από λάθος της υπηρέτριας με αναμμένο κερί, η φωτιά σβήστηκε από τους ενοίκους, οι ζημιές δεν είναι μεγάλης αξίας (Το Φως, 10/04/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

10/4/16

Πυρκαγιά ξέσπασε στο πανδοχείο της κοινότητας, οι ζημιές ανέρχονται στις 10.000 δρχ (Το Φως, 10/04/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

17/4/16

Στο ξενοδοχείο «Κορυτσά» ξέσπασε χθες φωτιά από τσιγάρο που έριξε υπάλληλος και δεν έσβησε, η φωτιά σβήστηκε εγκαίρως και προκάλεσε ζημιές αξίας 200 δρχ (Το Φως, 17/04/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

9/5/16

Ξέσπασε πυρκαγιά στο ναό της Παναγούδας, κάηκαν πολλές εικόνες, οι ζημιές ανέρχονται σε 1.200 δρχ (Το Φως, 9/05/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

2/5/16

Σύγκρουση το απόγευμα το ατμόπλοιο της εταιρίας Παντολέων με αγγλικό πολεμικό στο λιμάνι. Οι ζημιές που υπέστη το ατμόπλοιο ανέρχονται στις 10 δρχ. (Το Φως, 02/05/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

2/5/16

Στο καφενείο του Καραμπούρνου έγινε το εξής επεισόδιο. Ο ανθυπασπιστής του 13^{ου} Πεζικού Συντάγματος συνοδευόμενος από δύο κυρίες πήγε στο καφενείο, εκεί προσβάλλθηκε από 2 Σέρβους, έτσι ο ανθυπασπιστής έβγαλε το περίστροφο του και τραυμάτισε τους δύο Σέρβους (Το Φως, 02/05/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

3/5/16

Ο Κουζήμ Μεχμέτ τραυμάτισε σοβαρά με πέτρα τον Σουλεϊμάν Ατέμ στο κεφάλι σοβαρά, ο δράστης συνελήφθη (Το Φως, 03/05/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

4/5/16

Στο Πολύγυρο στο χωριό Σανόν ο χωρικός Χαλήλ Ισιμάρ Αλή έπεσε νεκρός από κεραυνό (Το Φως, 04/05/1916 στήλη «Τα μικρά νέα»).

10/5/16

Ο δεκανέας Όμηρος Στυλιανόπουλος αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει με περίστροφο στην κοιλιά, μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο αλλά η κατάστασή του κρίνεται σοβαρή (Το Φως, 10/05/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

16/06/16

Τα μεσάνυχτα ξέσπασε φωτιά στις οδούς Λέοντος Σοφού και Ναυμαχίας Λήμνου, στο τετράγωνο του καπνεργοστασίου Γιαννακάκη (Το Φως, 16/06/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

21/06

Στις 6 το πρωί στο ξενοδοχείο Πριγκίπισσα Σοφία ο Μπάστας Διονύσιος γλίστρησε, έπεσε και τραυμάτισε διάφορα μέρη του σώματός του (Το Φως, 21/06/1916 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

13/07/16

Απεβίωσε ο χωρικός Αθ. Τζάνος από έκρηξη βόμβας (Το Φως, 13/07/16 στήλη «Τα μικρά νέα»).

1917

5/2/17

Βρέθηκε νεκρός στο δωμάτιο του ο Ν. Κουρτελίδης ετών 40 από φυματίωση (Το Φως, 5/2/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

20/2/17

Κατερρίφθη εχθρικό Γερμανικό αεροπλάνο ύψωμα 1050, στο Μακεδονικό μέτωπο (Το Φως, 20/2/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

22/6/17

Χθες εξερράγη πυρκαγιά σε πορτογαλικό ατμόπλοιο στο λιμάνι Θεσσαλονίκης. Σβήστηκε εγκαίρως χωρίς σοβαρές ζημιές (Το Φως, 22/6/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

12/6/17

Η υπ' αριθ. 10 τροχιοδρομική άμαξα παρέσυρε χθες το μεσημέρι στη λεωφόρο Νίκης τον Βασίλειο Γεωργίου Καπιτσόγλου. Ο θάνατος του ήταν ακαριαίος (Το Φως, 12/6/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

23/6/17

Πυρκαγιά εξερράγη στην οδό Σερρών, στην οικία του Ααρών Μοΐς, προξένησε ζημιά 400 δραχμών. Σβήστηκε εγκαίρως (Το Φως, 23/6/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

3/9/17

Στις 31 Αυγούστου, στην αποβάθρα Σκουτέρας, ο Γεώργιος Βουραλίας και η Πηνελόπη, σύζυγος Αντων. Καλαμαρά κουβαλώντας ένα κιβώτιο που προσπάθησαν να διαρρήξουν, χωρίς να γνωρίζουν ότι

πρόκειται για τορπίλη, η οποία εξερράγη και αποτεμάχισε και τους δύο (Το Φως, 3/9/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

5/9/17

Προχθές στις 10 π.μ. ένα αυτοκίνητο που διέσχιζε την οδό Κρέσνας παρέσυρε ένα πεντάχρονο κορίτσι με το όνομα Αντιγόνη Α. Κωνσταντινίδου και την τραυμάτισε σοβαρά στο λαιμό και στο αριστερό πόδι. Μεταφέρθηκε στο αγγλικό νοσοκομείο και εφόσον ξεπέρασε τον κίνδυνο, στο σπίτι της (Το Φως, 5/9/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

10/9/17

Προχθές στις 2 μ.μ. ο σιδηροδρομικός υπάλληλος Σωτήριος Δημητρίου βρέθηκε τραγικό θάνατο. Ενώ ο υπάλληλος βρίσκονταν σε ένα από τα μπροστινά βαγόνια που ήταν σε ακινησία και κοιμόταν, δύο άλλα βαγόνια αποκόπηκαν από την αμαξοστοιχία, που οδηγούσε ο υπάλληλος Παρμενίων Αλεξιάδης, και προσέκρουσαν με ταχύτητα στα εν ακινησία βαγόνια. Ο Σωτήριος Δημητρίου ξύπνησε από τον κρότο και προσπάθησε να εξέλθει, δεν πρόφτασε όμως με αποτέλεσμα να παρασυρθεί κάτω από τα βαγόνια και να σκοτωθεί (Το Φως, 10/9/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

16/9/17

Στις 7 μ.μ. προχθές το υπ' αριθ. 4 τροχιοδρομικό όχημα, οδηγούμενο από το Γεώργιο Χαλκιά, ενώ διέσχιζε την οδό Βασ. Γεωργίου, μπροστά στην οικία με αριθμό 17, παρέσυρε και τραυμάτισε τον 5χρονο Ισλά Ιούδα στο κεφάλι. Το παιδί μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο ενώ ο οδηγός στην ανάκριση (Το Φως, 16/9/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

15/10/17

Προχθές στις 6 μ.μ. ύστερα από ραγδαία βροχή κατέπεσε η οικία του Μήτρε Βουταντζή, κατοίκου του χωριού Λαζίτζά. Από την κατάρρευση της οικίας σκοτώθηκε η 18χρονη κόρη του Μαρία (Το Φως, 15/10/17 στήλη «Η Ηχώ της πόλεως»).

Η αστυνομική υποδιεύθυνση αναφέρει ότι η Σμαράγδα Σταματίου Τραχανά, ετών 18 αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει πέφτοντας σε φρεάτιο βάθους 18 μέτρων. Σώθηκε από τους γονείς της που έτρεξαν αμέσως να τη βγάλουν. Οι λόγοι που την οδήγησαν στην αυτοκτονία ήταν αισθηματική (Το Φως, 15/10/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

7/10/17

Προχθές στις 11 μ.μ. ο υποδηματοποιός Γ. Καλλέργης διαφώνησε και ήρθε σε σύγκρουση με την αδελφή του Μαρία Πατήκα για κάποιες κτηματικές διαφορές με αποτέλεσμα να αποπειραθεί να αυτοκτονήσει, τραυματίζοντας με μαχαίρι τον αριστερό του λοβό (Το Φως, 7/10/17 στήλη «Τα μικρά νέα»).

ΠΗΓΕΣ

- Αρχεία Ανωτέρας Διοίκησης Χωροφυλακής Δυτικής Θεσσαλονίκης (Φάκελος 74B')
- Εφημερίδα «Το φως» 05/01/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 10/01/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 12/01/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 23/01/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 24/01/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 30/01/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 07/02/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 08/02/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 20/02/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 27/02/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 02/03/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 03/03/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 13/03/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 20/03/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 17/04/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 18/04/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 22/04/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 23/04/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 24/04/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 05/05/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 07/06/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 08/06/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 10/06/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 09/07/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 17/08/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 22/08/1915

- Εφημερίδα «Το φως» 13/09/1915
- Εφημερίδα «Το φως» 11/11/1915
- Εφημερίδα «Το Φως» 02/03/1915 πίνακας «Στατιστική θανάτων του μήνα Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου

- Εφημερίδα «Το φως» 17/01/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 18/01/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 30/01/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 23/01/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 27/01/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 06/02/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 08/02/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 16/02/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 02/03/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 21/03/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 29/03/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 08/04/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 03/05/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 04/05/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 10/05/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 11/05/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 13/05/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 11/06/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 16/06/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 23/06/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 26/06/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 18/07/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 02/08/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 06/08/1916

- Εφημερίδα «Το φως» 28/08/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 08/09/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 10/09/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 14/09/1916
- Εφημερίδα «Το φως» 19/09/1916

- Εφημερίδα «Το φως» 5/2/17
- Εφημερίδα «Το φως» 6/2/17
- Εφημερίδα «Το φως» 7/2/17
- Εφημερίδα «Το φως» 20/2/17
- Εφημερίδα «Το φως» 23/2/17
- Εφημερίδα «Το φως» 18/5/17
- Εφημερίδα «Το φως» 8/6/17
- Εφημερίδα «Το φως» 12/6/17
- Εφημερίδα «Το φως» 22/6/17
- Εφημερίδα «Το φως» 23/6/17
- Εφημερίδα «Το φως» 6/7/17
- Εφημερίδα «Το φως» 14/8/17
- Εφημερίδα «Το φως» 21/8/17
- Εφημερίδα «Το φως» 28/8/17
- Εφημερίδα «Το φως» 2/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 3/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 4/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 5/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 7/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 10/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 11/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 16/9/17
- Εφημερίδα «Το φως» 7/10/17

- Εφημερίδα «Το φως» 11/10/17
- Εφημερίδα «Το φως» 15/10/17
- Εφημερίδα «Το φως» 17/10/17
- Εφημερίδα «Το φως» 20/11/17

- Εφημερίδα «Το φως» 28/2/18
- Εφημερίδα «Το φως» 25/3/18
- Εφημερίδα «Το φως» 7/6/18
- Εφημερίδα «Το φως» 11/6/18
- Εφημερίδα «Το φως» 9/8/18
- Εφημερίδα «Το φως» 5/9/18

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Διεθνές Γραφείο Εργασίας «Η πρόληψη των Ατυχημάτων», δεύτερη έκδοση, εκδόσεις ΠΑΠΑΖΗΣΗ.
2. Δρ. Ιωάννης Στ. Παπαδόπουλος «ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ: Η πρόληψη τους είναι κατορθωτή», Αθήνα 1996.
3. Καραδήμας Ι.Ε., Προβλήματα περισυλλογής, διαλογής και επιτόπου παροχής πρώτων βοηθειών και αναλήψεως, 1984.
4. Δρ. Μαδιανός Μ.Γ., Ζαρναρη Ο., κ.ά. «Υγεία και Ελληνική κοινωνία», Αθήνα, 1988.
5. Παπαγεωργίου Α. «Διερεύνηση της ψυχικής κατάστασης αντιπροσωπευτικού δείγματος κατοίκων μιας κοινότητας: αναγνώριση ψυχοπαθολογικών περιπτώσεων». Εγκέφαλος, 1983.
6. Καραγιώργας Σ. Διαστάσεις της φτώχειας στην Ελλάδα, Β' τόμος, Αθήνα, 1990.
7. Σβορώνος Ν. «Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας», Η' έκδοση, Θεμέλιο, Αθήνα, 1984.
8. Υφαντόπουλος Γ. «Κοινωνικό-οικονομική ανάπτυξη και πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας», Ιατρική, 1986.
9. Υφαντόπουλος Γ. «Ο προγραμματισμός του τομέα υγείας στην Ελλάδα», Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα, 1985.
10. Υφαντόπουλος Γ. «Φτώχεια και υγεία». Στο: Υφαντόπουλος Γ. και συν. Η φτώχεια στην Ελλάδα. Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα, 1986.
11. Τάσου Γ. «Μαθήματα πρώτων βοηθειών για επαγγέλματα υγείας», Β' Έκδοση, Ανατύπωση, Αθήνα, 1989.
12. Ζαφειρόπουλος Γ. «Νέα εγκυκλοπαίδεια Υδρία – Cambridge – Ήλιος», 8^{ος} τομέας, εκδόσεις Τέσσερα Ύψιλον, 1992.

13. «Έγχρωμη, παγκόσμια ελλαδική εγκυκλοπαίδεια», 9^{ος} τόμος, Εκδόσεις Γιάννη Ρίζου, Αθήνα 1991.
14. Αγγελομάτης Χ., «Χρονικόν Μεγάλης Τραγωδίας» (το έτος της Μικράς Ασίας) 5^η έκδοση, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα, 2005.
15. Seligman V. «Ο θρίαμβος του Βενιζέλου» Πρώτη έκδοση, εκδόσεις Ειρμός, Αθήνα, 1990.
16. Χασιώτη Ι.Κ. «Θεσσαλονίκη», ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, Β' Τόμος, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη, 1997.
17. Τσακτσίρα Λ. «Στην παλιά Θεσσαλονίκη μια περιδιάβαση με λόγο και εικόνα», Μαλλιάρης Παιδεία, Θεσσαλονίκη, 1997.
18. Mazower Mark «Θεσσαλονίκη πόλη των φαντασμάτων, χριστιανοί, μουσουλμάνοι, εβραίοι», Εκδόσεις Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2004.
19. Χεμίμογλου Ε., Danacıoglu Ε., «Θεσσαλονίκη πριν από 100 χρόνια. Το μετέωρο βήμα προς τη Δύση», University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1998.
20. Μπαμπινιώτη Γ. «Λεξικό για το σχολείο και το γραφείο», 1^{ος} τόμος, Α' έκδοση, Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 2004.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	1
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	2
ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ – ΜΟΡΦΕΣ.....	4
α) Αυτοκινητιστικά ατυχήματα.....	5
β) Σιδηροδρομικά ατυχήματα.....	5
γ) Αεροπορικά ατυχήματα.....	6
δ) Ατυχήματα θαλάσσης.....	6
δ) Εργατικά ατυχήματα.....	6
ΕΤΗ 1912 – 1913.....	8
ΕΤΟΣ 1914.....	9
ΕΤΟΣ 1915.....	16
ΕΤΟΣ 1916.....	25
ΕΤΟΣ 1917.....	33
ΕΤΟΣ 1918.....	40
ΕΤΗ 1919 – 1920.....	45
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	50
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	53
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	54
ΠΗΓΕΣ.....	68
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	72